

Masarykova univerzita
Filozofická fakulta
Ústav slavistiky

Ruský jazyk a literatura

Michaela Ruizlová

**Specifika online komunikace na internetových
fórech věnovaných mateřství (na základě
ruského jazyka ve srovnání s češtinou)**

Bakalářská diplomová práce

Vedoucí práce: Mgr. Stanislava Špačková, Ph.D.

2020

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně s využitím uvedených pramenů a literatury.

.....
Podpis autora práce

Zde bych chtěla poděkovat paní Mgr. Stanislavě Špačkové, Ph.D., za cenné rady
a připomínky k vytvoření této práce.

Obsah

Úvod.....	5
1. Jazyk a jeho funkce v době elektronické komunikace.....	7
1.1 Stratifikace a diferenciacce jazyka.....	7
1.1.1 Stratifikace a diferenciacce češtiny	7
1.1.2 Stratifikace a diferenciacce ruštiny	9
1.2 Mluvenost, psanost a psaná mluvenost	11
1.3 Druhy elektronické komunikace a jejich specifika	15
2. Mateřská fóra	18
2.1 eMimino.cz.....	18
2.2 Materinstvo.ru a forum.materinstvo.ru	20
2.3 Muži na mateřských fórech	21
3. Slang užívaný na českých a ruských mateřských fórech	24
3.1 Charakteristické rysy slangu mateřských fór	26
3.1.1 Záměna singuláru za plurál	26
3.1.2 Zdrobňování – užívání jmen zdobných a lichotných.....	28
3.1.3 Zkracování	31
3.1.4 Odvozování	33
3.2 Další charakteristické prvky jazyka mateřských fór	35
3.2.1 Syntax mateřských fór	35
3.2.2 Reakce na předchozí příspěvky	39
3.2.3 Užívání grafických prvků	40
3.2.4 Pravopisné chyby a překlady	41
Závěr	43
Резюме.....	46
Seznam literatury	49

Úvod

Téma této práce je zaměřeno na jazyk, který se používá na českých a ruských internetových fórech věnovaných mateřství. Předmětem zkoumání je forma komunikace, jaká se používá na sociálních sítích a fórech, zda mají mateřská fóra svůj specifický jazyk a jaké jsou jeho charakteristické rysy a případné odchylky. Důraz se klade na mluvenostní prvky prolínající se do psané podoby elektronické komunikace.

Na toto téma mě přivedla myšlenka o neologismech, které jsou přejímány zpravidla žáky a studenty prostřednictvím internetu. Ve většině případů se jedná o slova z anglického jazyka a jeho zkratky (btw – by the way¹). Takové neologismy se rychle rozšíří mezi nositeli, ale brzy jsou nahrazeny jinými slovy podobného původu. Proti tomuto obměňujícímu se jevu působí jazyk mateřských fór stabilně, jako by si postupně vytvořil svoji podobu, která se ustálila bez potřeb dalšího rozvoje. Rozhodla jsem se tedy zaměřit na tento jazyk, popsat jeho zvláštnosti a porovnat, zda se jedná o ojedinělý případ, nebo existuje i v ruském prostředí.

Abych dosáhla svého cíle, musela jsem se nejdříve zorientovat v prostředí mateřských fór, jak v obsahu webových stránek a principu jejich členění, fungování a nabídce služeb jejich návštěvníkům, tak v jazyce užívaném na jejich diskuzních fórech. K tomuto účelu jsem vybrala jednu z nejnavštěvovanějších českých webových stránek o mateřství eMimino.cz a ruské domény baby.ru a materinstvo.ru. Jelikož v českém prostředí pronikly některé výrazy z daných stránek do veřejného povědomí, rozhodla jsem se zjistit, v jakém množství se zde vyskytují a jak jsou přijímány ostatními uživateli.

Svá tvrzení v této práci opírám o díla významných českých jazykovědců, mezi které se řadí například Marie Krčmová se svými články, Marie Čechová s dílem *Čeština – řeč a jazyk*, Světlá Čmejrková s dílem *Čeština v síti: psanost či mluvenost?* nebo článkem *Slovo psané a mluvené*. Další podstatné informace jsem našla v díle *Stylistika mluvené a psané češtiny* od kolektivu autorů Jany Hoffmannové, Jiřího Homoláče, Elišky Chvalovské, Lucie Jílkové, Petra Kaderky, Petra Mareše a Kamily Mrázkové.

V průběhu hledání pramenů jsem objevila mnoho prací zabývajících se jazykem na různých úrovních, včetně definice psaného a mluveného projevu, ale psaná mluvenost, která se hojně vyskytuje v elektronické komunikaci, se mi jeví jako méně prozkoumaný fenomén.

¹ Překlad: Mimochodem

Přesto je znát, že elektronická komunikace si se svými specifiky vysloužila pozornost badatelů.

Práce začíná teoretickou částí, která popisuje specifika elektronické komunikace, psaného i mluveného jazyka včetně psané mluvenosti a stratifikaci a diferenciaci českého a ruského jazyka. Následuje praktická část v podobě rozboru slangu mateřských fór, porovnání českého fóra eMimino.cz a ruského materinstvo.ru, srovnání účasti mužů v diskuzích a charakteristické znaky syntaxe na platformách eMimino.cz a baby.ru. Všechny citace, použité v této práci, jsou zapsány autenticky, včetně chyb a překlepů.

Pro lepší představu o výskytu zmiňovaných jevů je uvedena analýza na vzorku vybraných příspěvků a komentářů z eMimino.cz a baby.ru. Uvedená kvantifikace pochází ze vzorku 100 862 slov z eMimino.cz a 100 957² slov z baby.ru. Jedná se tedy pouze o malou část z celkového obsahu fór. Slova v průzkumu byla vyhledávána ve všech tvarech. K jednotlivým slovům byla doplněna čísla výskytu v závorkách. Průzkum byl zaměřen na zdvojnásobení, zkratky, odvozená slova a segmentaci třemi tečkami.

Analýza byla provedena pomocí Tabulek Google, do kterých byla zkopírována vlákna konverzací z fór. Pro přesné výsledky bylo nutné vymazat odstavce v délce jednoho či dvou slov, aby byly odstraněny přezdívky uživatelů, všechny časové údaje, reakce, možnosti odpovídání a citování a možnost označit příspěvek za spam. Dále bylo nutné odstranit speciální znaky jako tečky, čárky, otazníky, vykřičníky, hvězdičky, rovnítka, závorky, všechny typy uvozovek, pomlčky, lomítka a dvojtečky. Obě zmíněná fóra tvoří ze tří teček jeden znak „trojtečky“, které zůstaly zachovány. Příspěvky pak byly rozděleny na jednotlivá slova v místech mezer. Poté byla konkrétní slova vyhledána a spočítána. Příspěvky pro vzorek z eMimino.cz byly vybrány například z vláken *Začáteční těhulky – porod únor / březen 2012, Jak jste doma oznámili těhotenství a jaké byly reakce?* a z vláken, která byla v této práci použita pro ukázky. Z fóra baby.ru to byla vlákna z oblastí *Вопросы во время беременности, Хочу ребенка* a *Женская консультация*.

² Ve vzorku z baby.ru jsou započítány i klasické emotikony.

1. Jazyk a jeho funkce v době elektronické komunikace

„Jazyk je systém dorozumívacích prostředků (znakové povahy) a pravidel, jak se těchto prostředků užívá, aby se realizovaly záměry sledované dorozumívací činností a vznikaly smysluplné jazykové projevy (komunikáty).“³ Osvojení řeči je přirozeným stadiem lidského vývoje. Každé dítě prochází mnoha stupni vývoje, počínaje přijímáním potravy, přes ovládnutí svého těla nejen za účelem pohybu, až po mluvení, tedy řeč. Děti se učí mluvit jazykem, jakým na ně mluví jejich rodiče a lidé v okolí. Postupně si tak jejich pomocí osvojí znalost svého mateřského jazyka v mluvené podobě. Písanou formu jazyka se děti naučí obvykle ve škole, kde se znalost jazyka vyvine do konečné podoby.

1.1 Stratifikace a diferenciaci jazyka

Národní jazyk představuje minulost i budoucnost své země. Díky němu mají národy své dějiny na dosah. Přestože se jeho podoba stále mění a rozvíjí, v českém a ruském jazyce není potíž porozumět starším variantám. Jednotlivé jazyky mají svá rozdělení, která určují jejich oficiální formu a vypovídají o podobách neoficiálních. Právě oficiální stránka, většinou v psané podobě, zajišťuje stabilitu a srozumitelnost. Proti tomu běžná řeč, podoba neoficiální, dodává jazyku živost, hravost a rozvíjí jej.

1.1.1 Stratifikace a diferenciaci češtiny

Každý člověk se během svého života setká s mnoha formami svého mateřského jazyka. Z rodinného prostředí může znát hovorový jazyk, obecnou češtinu a nářečí, které se v jeho domovině užívá. V médiích může slyšet, nebo číst, kodifikovaný a hovorový jazyk. Od zaměstnání a zájmů mluvčího se poté odvíjí znalost slangů a profesní mluvy daných oborů. „Český (národní) jazyk nemá jen jednu podobu, nýbrž zahrnuje spisovný jazyk, obecnou češtinu, nářečí (interdialekty i místní nářečí), slangy, argoty, tj. všechny podoby (útvary a poloútvary), jichž se v mluvě užívá.“⁴

³ ČECHOVÁ, Marie. *Čeština – řeč a jazyk*. 2. přeprac. vyd. Praha: ISV, 2000, s. 17. ISBN 80-85866-57-9.

⁴ Tamtéž, s. 24.

Základní rozdělení podob českého jazyka:

A) Spisovná čeština

1. Kodifikovaný jazyk
2. Hovorový jazyk
3. Neutrální jazyk
4. Knižní jazyk

B) Nespisovná čeština

1. Obecná čeština
2. Územní diference - nářečí
3. Sociální stratifikace - slang, profesní mluva, argot

Kodifikovaný jazyk

Kodifikovaná čeština určuje oficiální formu národního jazyka. Užívá se na celém území České republiky. Je určovaná Ústavem pro jazyk český Akademie věd České republiky, který zaznamenává normu jazyka kopírující dlouhodobé tendence mluvčích jazyka. Kodifikovaný jazyk zprostředkovávají mluvnice, slovníky, pravidla pravopisu či výslovnosti a internetové stránky Ústavu. Používá se v médiích a v oficiální komunikaci.

Hovorový jazyk

Mluvenou formou spisovné češtiny je hovorová čeština, používaná při oficiálních rozhovorech například v médiích. Často do ní pronikají prvky obecné češtiny (míň, koukat).

Neutrální jazyk

Neutrální jazyk zahrnuje slova bezpříznaková, která jsou gramaticky správná, lze je použít za jakýchkoli situací (dívat se).

Knižní jazyk

Nejřidčeji užívaná je knižní slovní zásoba. Dodává projevu na oficiálnosti až patosu. Zahrnuje prvky vhodné pro vyšší styl, zpravidla starší výrazy či přechodníky. Uplatňuje se ve vědeckých, uměleckých a slavnostních textech a projevech (pakliže, odvětil).

Obecná čeština

Obecná čeština pochází převážně ze středočeského, ale i z dalších nářečí. Jedná se tedy o interdialekt. Krom běžné mluvy, převážně ve velkých městech, se užívá v krásné literatuře pro dodání autentičnosti. Vyvíjí se rychleji než spisovný jazyk, do nějž se její nejužívanější prvky postupně začleňují. Obecnou češtinu tvoří hláskoslovné, tvaroslovné a lexikální odchylky. V dnešní době často čerpá ze slangů a neologismů (mlíko, plejtvat).

Územní diference - nářečí

Nářečí se vyznačuje místním vymezením. Česká nářečí se od sebe neliší natolik, aby si byla vzájemně nesrozumitelná. Avšak čím vzdálenější je oblast od Prahy, tím více se odlišuje. Krom prolínajících se českých, moravských a slezských nářečí je patrný rozdíl i u pohraničních oblastí, které byly před rokem 1945 obydleny Němci. Rozdíly mezi nářečími jsou jak v hláskosloví a tvarosloví, tak ve slovní zásobě (hercna, lochna).

Sociální stratifikace – slang, profesní mluva, argot

Slovní zásobou se odlišují jazyky různých sociálních skupin. Ve většině případů lze těmto slovům bez obtíží porozumět. Za slang se označují slova zájmových skupin. Může se jednat o slang studentský, sportovní, hudební, výtvarnický, mateřský atd. (úča, dálkař) Profesní mluva obsahuje slova užívaná jednotlivými zaměstnáními – zdravotníci, právníci, IT specialisté, účetní, železničáři, myslivci, lidé z gastronomie atp. jimi označují činnosti či nástroje pro jejich práci typické (jipka, esko). Argot je charakteristický svojí záměrnou nesrozumitelností pro veřejnost. Jeho podstatou je šifrování komunikace. Jedná se o jazyk okrajové části společnosti, lidí pochybných mravů, trestanců atd. (šábnout se, fízl)

1.1.2 Stratifikace a diference ruštiny

Životnost jazykových jednotek se liší. Některé jsou stálé, jiné se přizpůsobují. „Конкретные языковые единицы обладают разной степенью стабильности и жизнеспособности. Одни – живут на протяжении столетий, другие – более подвижны и проявляют активную потребность в изменении, приспособлении к нуждам меняющегося общения.“⁵

⁵ ВАЛГИНА, Нина Сергеевна. *Активные процессы в современном русском языке: Учебное пособие*. 1. vyd. Moskva: Logos, 2001, s. 7. ISBN 5-94010-092-9. Dostupné také z: <http://www.hi-edu.ru/e-books/xbook050/01/>

Základní rozdělení podob ruského jazyka:

A) Spisovná ruština

1. kodifikovaný jazyk
2. mluvený jazyk

B) Nespisovná ruština

1. lidová mluva (просторечие)
2. sociální diference - profesionalismy, vulgarismy, žargon, slang
3. územní diference - dialekty

Kodifikovaný jazyk

Také nazýván jako normalizovaný jazyk, zpracovaný v souladu s lingvistickými pravidly, je národní jazyk, platný na celém území Ruské federace. Užívá se v oficiálních a edukativních textech, učebnicích, encyklopediích atd. Současná forma spisovné ruštiny pochází z tvorby Puškina, která pro ni byla předlohou.

Kodifikovaná norma legalizuje, případně odmítá úzus. Jelikož kodifikaci nezpracovává jedna osoba (či jeden kolektiv), mohou se jednotlivá oficiální doporučení lišit, převážně ve stylistických značkách ve slovnících a stanovení gramatických forem. „Норма зиждется на узусе, обычае употребления, кодифицированная норма официально узаконивает узус, (или в каких-то частных случаях отвергает его), в любом случае кодификация – это осознанная деятельность. Поскольку кодификаторы, как отдельные ученые, так и творческие коллективы, могут иметь разные взгляды и установки, пазную степень проявления запретительных намерений, часто рекомендации в официально изданных документах не совпадают, особенно это касается стилистических помет в словарях, фиксации ряда грамматических форм и т.д.“⁶

Mluvený jazyk

Mluvený jazyk je všedně užívaná ústní forma spisovného jazyka. Je charakteristická svojí spontánností, nepřipraveností. Právě mluvená ruština byla podkladem pro spisovný jazyk. Typicky je doprovázena mimikou a gesty.

⁶ Тамтѣж, с. 44.

Lidová mluva (просторечие)

Nespisovná hovorová mluva se užívá především ve městech po celém území Ruska. Jedná se o změny na všech jazykových úrovních – přesuny přízvuků, změny rodu substantiv, deklinace, stupňování, skloňování zájmen a sloves atd. Tyto výrazy jsou charakteristické pro méně vzdělanou městskou sociální vrstvu, ovšem užívají se i v projevech této vrstvě adresovaným, či v beletrii pro dodání autentičnosti. Postupně se rozšiřuje do běžného užívání ruské populace (дрыхнуть – spát).

Sociální stratifikace – profesní mluva, argot, žargon, slang

Nespisovný jazyk tvoří také různé sociální skupiny, které si jej upravují dle vlastní potřeby. Například profesní mluvu tvoří slovní zásoba, kterou užívají skupiny lidí ve svém zaměstnání (гамма – stupnice). Argot používají skupiny, které se snaží utajit obsah své řeči (кимарить – spát). Žargon je slovní zásoba skupin lidí se společným zájmem. Žargonismy vznikají různými způsoby, např. změnou významu již existujícího slova, zkracováním nebo přejímáním slov z jiných jazyků (тачка – automobil). Slangem se rozumí slovní zásoba označující všední předměty s ironickým nádechem, která proniká do běžné mluvy (дружбан – kamarád).

Územní diferenciacie – dialekty

Dialekty se vyznačují teritoriálním vymezením. Užívají je skupiny lidí v závislosti na ohraničeném prostředí. Ruské dialekty se dělí na severní, jižní a středoruské. Opět se jedná o změny na všech jazykových úrovních – fonetické, morfologické, lexikální a syntaktické (гарбуз – dýně).

1.2 Mluvenost, psanost a psaná mluvenost

Jedním z fenoménů, kterým se zabývají čeští jazykovědci již po mnoho let a který je stále aktuální, je zkoumání mluvenosti a psanosti. Přestože se tyto dva pojmy zásadně liší již ze své podstaty, bádání ukazuje, že už jeden bez druhého nemohou existovat. „Jakmile se totiž mluvenost a psanost jednou dostaly do vzájemného vztahu, už je od sebe nikdy neoddělíme tak, abychom je jako předmět zkoumání zrekonstruovali v čisté podobě.“⁷

⁷ ЧМЕЈРКОВА, Světla. Slovo psané a mluvené. *Slovo a slovesnost*. 1993, roč. 54, č. 1, s. 53. ISSN 0037-7031.

Mezi definicemi mluvenosti a psanosti vyniká pohled Marie Krčmové, podle které je podstatný jejich původ: „Psaný projev si osvojujeme všichni standardním způsobem ve škole, a to na základě spisovného jazyka. Spisovnost je s psaností spojena velmi pevně, nakonec i sám termín "spisovný" souvisí s psaním.“⁸

„V mluvených projevech je situace zcela jiná: mluvit se učíme v útlém dětství přirozenou cestou nápodobou mluvního vzoru, který dává rodina. Přirozená cesta předpokládá i osobní vazbu mezi dítětem a jeho blízkými, není věcí kolektivního "náviku" jako psaný projev.“⁹

Mluvenost

Podle Marie Čechové a její *Současné stylistiky* vyplývá rozdíl mezi mluvenou a psanou komunikací z různých komunikačních podmínek. Komunikáty mluvené, krom zprostředkovaných sdělovací technikou, souvisejí s aktuální situací, jsou spontánní, flexibilní v přímé komunikaci s adresátem. Tato komunikace je ovlivněna aktuální situací, emocemi, bývá dynamická, neformální a konkrétní. Odvíjí se od posluchačů. K mluvené komunikaci patří také tzv. paralingvální prostředky, tedy zvukové. Jedná se o výšku a sílu hlasu, intonaci a tempo projevu. Také zde zasahují prostředky extralingvální – mimika, gestikulace, které mohou být jak záměrné, tak mimovolné.¹⁰

Jedním z nejcharakterističtějších prvků mluveného projevu je dynamičnost. Ve většině případů se jedná o rozhovor mezi dvěma a více účastníky, kteří na sebe vzájemně reagují. Dle přirozených pravidel rozhovoru se mluvčí v řeči střídají (nejedná-li se o monolog) a spontánně reagují na vyřčené myšlenky, jeden výrok střídá druhý. Postupně se tak rozvíjí. Mluvená komunikace je přirozeně neformální, jak zmiňuje Marie Krčmová, poukazující na počátky mluvy v rodinném prostředí. Zde se nabízí emotivnost, kterou mluvčí znázorňuje tónem hlasu, gesty, mimikou i volbou slov. Často je mluva neorganizovaná a neuspořádaná. Řečník se vyjadřuje, aniž by se předem jakkoli připravoval, jednoduše chce vyjádřit své myšlenky, nehledě na formu. Tyto myšlenky jsou konkrétní, pokud posluchač něčemu nerozumí, mluvčí mu ihned podá doplňující vysvětlení. Pro běžnou mluvu jsou typické vycpávkové výrazy, ať už jsou to slova či jiné zvukové projevy, mnohdy dokonce opakující se. V takových případech bývá mluva fragmentární, tedy nesystematická, neucelená.

⁸ KRČMOVÁ, Marie. *Rozvíjení mluveného projevu – nácvik, nebo teorie?* [online]. 2003 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <http://www.phil.muni.cz/stylistika/studie/rozvijeni.htm>

⁹ Tamtéž.

¹⁰ ČECHOVÁ, Marie, Marie KRČMOVÁ a Eva MINÁŘOVÁ. *Současná stylistika*. 1. vyd. Praha: NLN, 2008, s. 81. ISBN 978-80-7106-961-4.

Mluvený jazyk bývá velice zřídka spisovný. Pro běžné konverzace je typická nespisovná obecná čeština, která se svým častým užíváním rozvíjí rychleji než jazyk spisovný. Mezi typické rysy obecné češtiny patří například v oblasti hláskosloví nahrazování hlásek, kdy *é* bývá nahrazeno *í/ý* (plíst, velký kolo), *ý/i* nahrazuje *ej* (velkej bejk, umejt, lejt), přidávání náslovného *v* u slov začínajících na *o-* (vocas, votočit), vypouštění *-l* na konci přičestí minulého u mužského rodu (pek, změk), zjednodušování souhláskových skupin a složitých souhlásek (vždyť – dyť, dcera – cera), zkracování samohlásek v koncovkách i v kmeni slov (Povídam, že zítř už mam poslední fušku.). U tvarosloví pak může docházet ke změnám jako unifikování koncovek v množném čísle přídavných jmen (velký chlapi, velký holky, velký kola) a koncovek *-ma* v instrumentálu množného čísla (se všema velkejma chlapama, holkama, kolama).¹¹

Na průběh komunikace má vliv mnoho faktorů, kupříkladu čas, prostředí a adresáti. Rozdílně působí projev mluvčího, jenž má na své vyjádření dostatek času, a mluvčího, jehož čas je omezen. Řeč ovlivní prostředí, ve kterém je přednášena. Znamé, příjemné prostředí je lepší než místo pro mluvčího neznámé a nezvyklé. Jinak se bude řečník cítit na veřejnosti a v soukromí. Stejně tak znalost a blízkost posluchačů sehraje jistou roli. K neznámému publiku přistupuje autor oficiálněji. Mluvčího ovlivní také (ne)přítomnost adresátů, jejich počet a interakce. Velký vliv má dále připravenost projevu. Pokud měl autor čas se nad svým projevem přinejmenším zamyslet, v lepším případě napsat osnovu či poznámky, je v jeho projevu méně neplánovaných opakování, umírněné množství zájmen atd.

Psanost

Psaná forma komunikace je primárně monologická, autor má většinou dostatek času si svůj výklad dostatečně promyslet, připravit, zkontrolovat text, zda neobsahuje hrubky či zda na něco nezapomněl. Může doplňovat své myšlenky k tématům, která už opustil nebo si vyhledat či ověřit nové informace, které by do textu rád zařadil. Jestliže psal na papír, může si dílo schovat nebo rozmnožit. Elektronickou podobu textu uloží, případně zálohuje, tedy uloží na více spolehlivých míst. V tomto formátu má možnost poslat text čtenářům libovolného počtu. Pokud by jeho práce byla odpovědí na příchozí korespondenci, nebude pro něj obtížné odpovědět na všechny body, aniž by nějaký vynechal. U psané komunikace se klade důraz na formálnost a spisovnost projevu. Paralingvální a extralingvální prostředky se v psaném

¹¹ KRČMOVÁ, Marie. Obecná čeština. In: *CzechEncy – Nový encyklopedický slovník češtiny* [online]. Brno: Masarykova univerzita, 2017 [cit. 2020-05-10]. Dostupné z: <https://www.czechency.org/slovník/OBECN%C3%81%20%C4%8CE%C5%A0TINA>

projevu nahrazují prostředky grafickými, jako jsou barva, styl a velikost písma, podtrhávání a členění textu do odstavců a kapitol.

Psaná mluvenost

„Ať už rozdíl mezi mluveností a psaností bývá zdůrazňován tak, že se dokonce vymezují dva různé jazyky, nebo ať se naopak popírá samostatná existence těchto dvou forem vyjadřování, nepochybně mezi psaností a mluveností – nelze vést ostrou hranici, neboť existují projevy, jež jsou sice formou psané nebo tištěné, avšak nepřipravené, spontánní, mluví se o tzv. **psané mluvenosti**, např. v soukromé korespondenci, u e-mailové pošty...“¹²

S příchodem internetu vešel do jazykovědy fenomén psané mluvenosti neboli *psané mluvené řeči*¹³. Jedná se o užití prvků, jež jsou typické pro mluvené komunikáty, například nepřipravenost, spontánnost, neformálnost, dynamičnost, emocionálnost, neuspořádanost, dialogičnost atp. ovšem užitě v psané formě. Vyskytují se nejčastěji v elektronické komunikaci formou e-mailu nebo chatu. O psanou mluvenost se jedná v případě, že autor v textu používá při psaní stejný jazyk, jakým hovoří v běžné mluvě. Může používat obecnou češtinu, nářečí, slangy, v ruském jazyce například lidovou mluvu.

„Mediálně mluvené texty jsou často formulovány tak, že se svou podobou přibližují k textům psaným, a naopak některé psané texty svou výstavbou více či méně odpovídají spontánnosti, improvizovanosti, neuzavřenosti a kontaktovosti typické pro mluvené a neformální vyjadřování. Výrazný vliv na tuto situaci mělo masivní rozšíření prostoru pro psanou veřejnou komunikaci, které přinesl internet.“¹⁴

K tomuto způsobu komunikace jsou uzpůsobeny chatové aplikace, které svým uživatelům zprostředkovávají pocit mluveného rozhovoru. Mluví-li se o chatové komunikaci, používá se pojem *konverzace*, tedy pojem spojovaný s mluveným rozhovorem. Uživatelé chatů často odesílají věty jednotlivě a v libovolném množství, v závislosti na toku myšlenek.¹⁵ Chatové aplikace umožňují odpovídat na konkrétní zprávy, které se zobrazí nad odpovědí. Dále aplikace uživateli zobrazuje, zda jeho komunikační partner píše, nebo už své vyjadřování ukončil. Díky tomu je tok konverzace plynulejší a její příslušníci se vzájemně nepřerušují. Zde je patrná další podobnost s mluveným projevem, v němž účastníci poznají stádium projevu z extralingválních prostředků.

¹² ČECHOVÁ, Marie. *Čeština – řeč a jazyk*. 2. přeprac. vyd. Praha: ISV, 2000, s. 382. ISBN 80-85866-57-9.

¹³ Termín Je. Butorinové

¹⁴ HOFFMANNOVÁ, Jana, Jiří HOMOLÁČ, Eliška CHVALOVSKÁ, Lucie JÍLKOVÁ, Petr KADERKA, Petr MAREŠ a Kamila MRÁZKOVÁ. *Stylistika mluvené a psané češtiny*. 1. vyd. Praha: Academia, 2016, s. 21. ISBN 978-80-200-2566-1.

¹⁵ Zde je patrná odlišnost od dřívějšího psaní SMS zpráv, ve kterých se mohl užívat pouze omezený počet znaků.

Marie Čmejrková ve svém díle *Čeština v síti: Psanost či mluvenost?* uvádí na příkladu e-mailové komunikace prvky mluvenosti i psanosti:

„Needitované e-mailové zprávy představují dynamickou procesuální řečovou aktivitu probíhající v reálném čase, a tím je jejich podoba blízká needitované mluvené řeči. Pisatel e-mailu má ovšem možnost vidět napsaný text na obrazovce, a často své chyby a omyly komentuje a opravuje dodatečně. Tím se zase produkce e-mailového sdělení liší od situace mluvené, v níž si mluvčí nemůže zpětně zkontrolovat, co vlastně řekl.“¹⁶

Oproti psané komunikaci je psaná mluvenost nespisovná a často plná chyb. Záleží na každém uživateli elektronické komunikace individuálně, jakou formu vyjadřování si zvolí. Zda spěchá a psaná mluvenost je tak doprovázena překlepy a gramatickými chybami, nebo jestli používá například koncovky obecné češtiny, ale text si před odesláním zkontroluje a případně opraví. Dochází také k variantám, kdy jsou chyby opravovány dodatečně v konverzaci.

1.3 Druhy elektronické komunikace a jejich specifika

Elektronická komunikace zprostředkovává rozhovor mezi dvěma a více lidmi prostřednictvím telekomunikační sítě nebo internetu. Zrychluje a zjednodušuje přenos informací. Zprávy mohou být jednostranné v podobě webových stránek, nebo ve formě dialogu, kam se řadí e-maily, chaty a chatovací místnosti. Na pomezí se nachází blogy, tedy stránky, na které přispívá většinou jeden editor, který si volí, zda bude pouze podávat informace, nebo umožní svým čtenářům články komentovat.

Dialogová elektronická komunikace se dělí na veřejnou a soukromou. Soukromou komunikací se rozumí SMS, MMS, e-mailové zprávy a chaty jako například Skype nebo Facebook Messenger. Tento způsob komunikace používají lidé známí i neznámí, rodina, přátelé, kolegové i cizí lidé, využívající některých služeb.

Veřejnou elektronickou komunikaci si může přečíst a přispět do ní kdokoliv chce. Nejběžněji se komentují příspěvky (fotky, články, videa) na sociálních sítích, dále na fórech a stránkách zaměřených na určité cílové skupiny uživatelů (stránky pro ženy, politické stránky, o zahradničení atd.) Tyto konverzace vždy (aktivněji či pasivněji) spravuje správce, jehož pravomoci zahrnují vytvoření pravidel a případně i mazání komentářů, které tato pravidla nerespektují. Některá fóra se snaží nevhodným příspěvkům zabránit registracím

¹⁶ ČMEJRKOVÁ, Světlá. Čeština v síti: Psanost či mluvenost? (O stylu e-mailového dialogu). *Naše řeč*. 1997, roč. 80, č. 5, s. 236. ISSN 0027-8203.

svých členů. Pro neregistrované tak zanikne možnost přispívat a komentovat, někdy dokonce zobrazovat příspěvky. Tato práce se zaměřuje právě na veřejnou elektronickou komunikaci, která je charakteristická pro mateřská fóra.

„Jiným typem internetových diskusí jsou diskusní fóra, tedy diskuse, v nichž se pisatelé vyjadřují k předem určenému tématu, aniž by východiskem diskuse byl nějaký konkrétní text... Příspěvky do internetových diskusí bývají různě dlouhé, od textů o několika odstavcích, vyjadřujících se zpravidla komplexněji k obsahu výchozího článku, po velmi krátké texty, obsahující jen stručné hodnocení článku či častěji jiného příspěvku, často emotivní a expresivní; příspěvky tohoto typu mohou být také tvořeny jen emotikony apod.“¹⁷

Diskuze na mateřských fórech začínají úvodním příspěvkem, na který navazují reakce. Komentující si mohou vzájemně odpovídat označením příslušného komentáře nebo jeho autora. Čmejrková hovoří o starší variantě reagování na dřívější komentáře – kopírování, vhodné především pro konverzace zahrnující více osob. Součástí odpovědi je citace předešlého textu, který je označen znakem „>“. Odpovídání na konkrétní prohlášení napodobuje mluvený rozhovor prostřednictvím psané formy. Také poukazuje na fakt, že odpovědi na sobě nejsou časově závislé a účastníci konverzace tak nejsou vázáni pravidly, která by je nutila vyčkat, než na ně přijde řada.¹⁸ Kopírování tak obsahuje prvky mluvenosti (reagování na konkrétní části diskuze) i psanosti (citování jednotlivých částí).

Další možnou reakcí je tzv. lajkování, které se rozšířilo díky sociální síti Facebook. „Novým jevem, jež umožňují některé žánry elektronické komunikace, je tzv. **lajkování** (z angl. *to like* – líbit se) čili vyjadřování souhlasu či nesouhlasu s daným příspěvkem v internetové diskusi či na chatu, aniž by hlasující musel napsat vlastní příspěvek do diskuse.“¹⁹ Z tohoto hodnocení se v některých případech stává soutěž. Uživatelé se snaží zdokonalovat své příspěvky, aby získali co největší množství lajků.

Nezanedbatelným prvkem elektronické komunikace jsou emotikony (tzv. smajlíky), jejichž pomocí lidé vyjadřují své emoce v psaném projevu. Původně byly emotikony tvořeny ze znaků a interpunkčních znamének a zobrazovaly malé množství emocí a jednoduchých obrázků, jako například různé stupně smutku, radosti, nebo křik, ržiči atp. Zpravidla jsou znázorňovány jako žluté kolečko představující obličej, ale rozšířily se i jiné obrázky. Dalším

¹⁷ HOFFMANNOVÁ, Jana, Jiří HOMOLÁČ, Eliška CHVALOVSKÁ, Lucie JÍLKOVÁ, Petr KADERKA, Petr MAREŠ a Kamila MRÁZKOVÁ. *Stylistika mluvené a psané češtiny*. 1. vyd. Praha: Academia, 2016, s. 117. ISBN 978-80-200-2566-1.

¹⁸ ČMEJRKOVÁ, Světlá. Čeština v síti: Psanost či mluvenost? (O stylu e-mailového dialogu). *Naše řeč*. 1997, roč. 80, č. 5, s. 239-240. ISSN 0027-8203.

¹⁹ HOFFMANNOVÁ, Jana, Jiří HOMOLÁČ, Eliška CHVALOVSKÁ, Lucie JÍLKOVÁ, Petr KADERKA, Petr MAREŠ a Kamila MRÁZKOVÁ. *Stylistika mluvené a psané češtiny*. 1. vyd. Praha: Academia, 2016, s. 110. ISBN 978-80-200-2566-1.

krokem v jejich vývoji bylo dodání pohybu, čímž vznikly animace. Následovalo přidání tzv. GIFů. Použitím více emotikon stejného druhu dochází k jejich zdůraznění, stejně jako se slova zdůrazňují použitím velkých písmen a podtrháváním.

2. Mateřská fóra

2.1 eMimino.cz

Největší a nejnavštěvovanější webovou stránkou, určenou těhotným ženám, ženám snažícím se otěhotnět a matkám v České republice, je eMimino.cz. Tento komunitní web je rozdělen do jedenácti částí. Uživatelky zde najdou informace z nejrůznějších tematických okruhů, od porodu přes těhotenství, péči o děti, jejich výchovu, stravování, nemoci, vztahy, finance a hubnutí až po péči o domácnost. Velkým zdrojem těchto informací nejsou jen tvůrci stránek, ale především zkušené matky, které se ochotně dělí o své zkušenosti. V neposlední řadě poskytují potřebná doporučení zkušené odborníci - pediatři, gynekologové, porodní asistentky, psychologové, zubaři, sociální pracovníci, právníci ad. K dispozici jsou také odkazy na sociální síť eMimina.

V úvodu stránky vítají návštěvníky nejnovější články s možností třídění do tří tematických okruhů – *snažení, těhotenství a miminko*. Vedlejší ikona vybízí uživatelky k přihlášení. Níže je k dispozici přehled aktuálního dění z jednotlivých částí stránky např. nové diskuze, recenze, inzeráty z bazaru a fotoalba. Na konci úvodní strana láká k registraci a ukazuje žebříčky neaktivnějších uživatelek z hlediska komentování, přidávání fotografií či množství prodejů na bazaru.

Návštěvníkům se při horním okraji stránky nabízí pevná lišta, jakožto rozcestník s jedenácti částmi webu. První možností jsou *diskuze*, pro které je eMimino.cz velmi známé a vyhledávané. Diskuze jsou tu rozděleny do různých témat, týkajících se nejen těhotenství a dětí, ale také užívání stránek, financí, vztahy či hobby a zájmy. Zde ženy pokládají své dotazy, vzájemně si radí a sdělují si své názory a zkušenosti.

Druhou pozici zaujímají *skupiny*, které jsou rozděleny do čtyř okruhů. Uživatelky si tak mohou vybrat, jestli chtějí založit nebo se přidat do skupiny podle termínu porodu, místa, společného zájmu nebo do skupiny „snažilek“. Jednotlivé skupiny mohou být jak otevřené, tak soukromé. Každá má vlastní diskuze, nástěnku, možnost přidat fotky a vlastní bazar. Členky skupin tak společně komunikují jednodušeji, mohou mezi sebou sdílet fotografie a bazar v soukromí nebo najít maminky ze svého okolí a spřátelit se. Jejich děti tak získají nové kamarády a ony partnerky na procházky a živé diskuze.

Třetím v pořadí je *bazar*, ve kterém jsou k dispozici kategorie s dalšími podkategoriemi pro usnadnění hledání potřebného zboží. Pro přesnější vyhledávání slouží

filtr a různé řazení produktů. Pro přidávání inzerátů je nutné se přihlásit (s variantou přihlášení přes Facebook).

Čtvrtá část se nazývá *deničky* a stejně jako předchozí části, dělí se i tato do nejrozličnějších tematických kategorií. Jedná se o články, díky kterým se uživatelky stávají tzv. blogerkami. Píší články, někdy i na pokračování, o svých zážitcích a zkušenostech. Krom vtipných příhod, ať už s dětmi nebo bez, popisují také své těžké chvíle a hledají útěchu a ženy s podobnými zkušenostmi. V této sekci jsou však k nahlédnutí také články od redaktorek a komerční články.

Pátou sekci tvoří *letáky*. První pozice zaujímají aktuální letáky vybraných hypermarketů, následují drogerie a lékárny, ostatní, různé slevy a uzavírá nejnovější akční zboží z letáků. Nechybí upozornění na nové letáky.

Šestá část zahrnuje *recenze*, konkrétně recenze a hodnocení výrobků. K těmto výrobkům vede cesta přes klasické vyhledávání nebo se nabízí šest oken, ve kterých je rozděleno vše, co mohou nejen matky s dětmi potřebovat. V recenzích funguje podobný filtr jako v bazaru. Přihlášené uživatelky se mohou přidat k hodnocení zboží. Nižle jsou umístěny nejnovější recenze.

Poradny zaujímají sedmé místo na liště. V nabídce si lze vybrat z poraden různých typů. K dispozici jsou odborníci pomáhající s financemi, psychickým stavem, výchovou a vzděláváním dětí, porody, výbavou pro děti, ale i lékaři všeho druhu, od gynekologů po dentální hygienistku. U každého konkrétního odborníka mohou zájemci nahlédnout do předešlých dotazů s jejich odpověďmi. Poradny, které již byly uzavřeny, tudíž není možné v nich vznést nový dotaz, nemizí. Zájemci si tak stále mohou přečíst rady z dob před jejich uzavřením. Pro vložení nového dotazu je nutné se přihlásit.

Osmou pozici zastávají *porodnice*. Na stránce se nachází mapa ČR, ve které stačí zvolit kraj a ukáže se hodnocení všech porodnic daného kraje. Jednotlivé porodnice lze otevřít a přečíst si informace, které by budoucí rodiče měli znát, a které jim umožní se lépe rozhodnout, která z porodnic jim bude vyhovovat nejlépe. Připravené jsou také kontakty do nemocnic, odkazy na webové stránky a fotky. Autentické informace zájemci získají ze zkušeností matek, které poskytly své dojmy a postřehy. Na konci čtenáři naleznou několik diskuzí ke každé porodnici.

Lišta pokračuje *fotoalby*. Uživatelky zde mají možnost sdílet s ostatními své fotografie podobně jako na sociálních sítích. K albům napíší popisky a v průběhu času přidávají fotografie. Cílem jejich objektivu bývají nejen jejich milovaní potomci, ale také různé domácí výrobky (například výsledky jejich šití), výlety, nebo obec, ve které žijí, měnicí

se v průběhu roku. Opět se zde uplatňuje členění stránek, a tak každé album spadá do své kategorie. U alb se hromadí pochvalné komentáře.

Předposlední místo patří *reprodukčním centrům*. Ta jsou koncipována podobně jako porodnice. Opět je zde mapa s třinácti kraji a Prahou, které nabízí všechna svá reprodukční centra. Nechybí stručné popisy center s kontakty ani zkušenosti jejich klientek.

Poslední částí je *testování a soutěže*. Tato dvě slova jsou v pětivteřinových intervalech znázorněna obdélníkem, čímž se dostávají do podvědomí čtenářů. Cílem této sekce je zapojit uživatelky do testování produktů do domácnosti, elektroniky, kosmetiky, doplňků stravy a potravin. Tyto uživatelky produkty vyzkouší a přidají k nim komentář s přehledem výhod a nevýhod, případně s fotografiemi.

2.2 Materinstvo.ru a forum.materinstvo.ru

Ruská webová stránka materinstvo.ru funguje na dvou, vzájemně na sebe odkazujících, adresách. Obě stránky jsou určeny osobám starším osmnácti let. Materinstvo.ru se zabývá články pro rodiče a forum.materinstvo.ru nabízí prostor pro diskuze. Na první zmíněné stránce si lidé mohou vyhledat články o těhotenství, o dětech všech věkových kategoriích, tipy na volnočasové aktivity a dovolené, najdou zde i knihovnu a hodnocení porodnic. Jednotlivá témata mají příjemný systém podkategorií. Na fóru se uživatelky mohou radit nejen vzájemně s ostatními čtenářkami, ale také s odbornými poradci. Mohou si zasoutěžit, například o nejlepší fotku. Dále mají dámy možnost vést si deníčky, u nichž si mohou nastavit, zda je budou číst všichni uživatelé nebo jen jejich přátelé.

Materinstvo.ru

Na úvodní stránce návštěvníky zaujmou rychlé odkazy na oblíbené části fóra, hodnocení porodnic, vyhledávač a ikony sociálních sítí. Tato horní část je oddělena lištou s barevnými oddíly: plánování, těhotenství, porod, od 0 do 1, od 1 do 3, od 3 do 7, starší 7, strava, sourozenci, rodina, volný čas a knihovna. Následují novinky, tedy nejnovější články a nejoblíbenější články. Níže mohou ženy využít kalendář početí, kalendář těhotenství a hodnocení porodnic. Součástí této sekce je čtyřicet koleček odkazujících na informace o jednotlivých týdnech těhotenství s názorným přirovnáním velikosti plodu k různým potravinám. Pokračování tvoří nová témata z fóra a oblíbená témata týdne. Dále výběr kočárku, hodnocení školek a škol či tipy kam jít s dítětem. Nechybí oddíl novinek sponzorů,

kde jsou k dispozici zprávy z tisku. Úvodní stranu, stejně jako všechny ostatní, zakončuje fialové okno s výzvou ke konzultaci s lékařem, upozornění pro uživatele a užitečné odkazy na různé části stránek.

Oddíly jsou koncipovány stejnou formou. Začátek zaujímá fialové okno *Nejdůležitější v oddíle* s pěti body, které by měly čtenáře nejvíce zaujmout. Vedle jsou umístěny nejoblíbenější články dané sekce. Následuje rozdělení do užších témat, kde už se nachází konkrétní články. Před fialovým oknem, značícím konec stránky, se nabízí tři články z jiných oddílů.

Forum.materinstvo.ru

Fórum se od hlavní stránky velice liší. Malá písmena a jednobarevnost působí poněkud nepřehledně a nevlídně. Záhlaví opět nabízí rozdělení dle jednotlivých témat. Nechybí odkaz na hlavní stránky, pravidla fóra a části fóra jako jsou soutěže, deníčky či pomoc. Níže se nachází užitečné odkazy na hodnocení porodnic, školek, škol a odkazy technické, jako například jak používat vyhledávač či pravidla pro inzerující. Pozornost poutají dva barevné odkazy – konzultace s odborníkem a fotosoutěž, pod kterými se nachází přivítání hosta a okénka pro přihlášení.

Dále stránka přechází do oken, rozdělených dle témat, s názvy jednotlivých diskuzí. Tyto diskuze už mají různé podoby. Autorky/autoři vznášejí dotazy a následně se jim dostává odpovědí, nebo napíší článek/deníček a jeho odkaz s popisem umístí k diskuzím. Například u tématu dětských domovů autoři žádají o pomoc.

Na pravé straně se nachází menší trvalá okna, odkazující na dobročinnost, fotosoutěže a zobrazující reklamu, inzerci a poslední aktivní diskuze. Na konci stránky je zobrazen počet aktuálních návštěvníků stránek, legenda symbolů z diskuzí a možnosti řazení diskuzí. Na spodním okraji čtenáře provází ikony sociálních sítí.

2.3 Muži na mateřských fórech

Nezvyklým jevem na mateřských fórech jsou příspěvky mužů, otců. Častěji, než s autorskými příspěvky mužů, se čtenáři mohou setkat s jejich komentáři. Diskuze, do kterých muži na mateřských fórech přispívají, se ve více případech týkají vztahů, méně pak výchovy dítěte. Jejich komentáře dodávají diskuzím nezvyklý úhel pohledu, na který uživatelky reagují různými způsoby. Vznikají on-line přátelství, v rámci kterých muži se

ženami sdílejí své zkušenosti, podobně jako v konverzacích mezi dvěma ženami, v jiných případech dochází k výměnám nesouhlasných názorů. Zřídka dochází také k blokaci mužů (i žen), kvůli nevhodnosti jejich příspěvku.

„Dovolím si názor malinko poopravit - odhaden je na eMimino registovaných něco k padesátce chlapů, já sám jsem jich napočítal pětadvacet. Vím o třech, kteří jsou bloknutí. Tož tak.“²⁰

Na fóru eMimino.cz bylo založeno několik skupin pro otce, aby si i oni mezi sebou mohli vyměnit své zážitky a zkušenosti. Ovšem dříve, než se do skupin stihlo přidat potřebné množství mužů, začaly do nich přispívat ženy, a tak se skupiny nerozvinuly. Na rozdíl od žen, muži na mateřských fórech působí dojmem, že k rozvoji svých konverzací potřebují soukromí. Přesto jsou muži, kteří na fóra přispívají, a to například formou deníčku. Kupříkladu otec na rodičovské dovolené, který se se čtenáři dělí o své zážitky nejen ze dnů strávených s dcerou. Takové muže ostatní uživatelky velice podporují a následně vyhledávají.

„Když je venku ošklivé počasí, ve kterém byste ani tatínka s dítětem nevyhnali, jsou dny mezi čtyřmi stěnami hodně dlouhé. (Vážně se těším na jaro, i když letošní zima byla přívětivě podzimní, nežli zimní.) V takové dny potřebují tatínci na rodičovské hodně nápadů a kreativity, aby doma přežili.“²¹

Z uvedených příkladů je patrný jazyk, který muži na mateřských fórech užívají. Jedná se ve většině případů o jazyk spisovný s občasnými mluvenostními prvky, například nářečí. Jak je ovšem zmíněno výše, tematicky se muži vyjadřují ke vztahům uživatelky a jejich partnerů, v menší míře k dětem, čímž se potřeba užívání zdvořilých a dětských slov vytrácí. Vyskytují-li se v pánských textech zdvořiliny nebo dětská slova, jedná se ve většině případů o recesi.

„Já jsem Čechun - no tedy Moravák, ještě lépe Valach. A žinčicu si vždycky na Liptove v Bešenové koupím i vybumbám. Mnamiky mnam.“²²

²⁰ JURA007. Re: Tatínci sem :) [příspěvek v diskuzním fóru]. In: eMimino.cz [online]. 2012-07-23 18:47 [cit. 2020-05-10]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/tatinci-sem-116647/strankovani/4/>

²¹ CAMILLA. Tomáš napsal: Každý den není jako vymalovaný. In: eMimino.cz [online]. 2017-02-23 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/denicky/tomas-napsal-kazdy-den-neni-jako-vymalovany-5455/>

²² MRAV. Re: Krásná kamarádka [příspěvek v diskuzním fóru]. In: eMimino.cz [online]. 2018-05-04 8:24 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/krasna-kamaradka-315586/strankovani/20/>

Na ruských mateřských fórech se situace liší. Přestože je množství mužů na ruských fórech podobné jako na českých, ne-li menší, jejich příspěvky mají jinou tematiku. Jedná se o otce dětí, hledající inspiraci, rady ostatních uživatelů i nezávaznou konverzaci. Dalším rozdílem je reakce žen na tyto muže. Uživatelky českých fór jsou k mužům vlídné, rády přijímají jejich rady názory, jsou-li slušně podány. Naproti tomu na ruských mateřských fórech se kromě uživatelů vítajících mužské zpestření, vyskytují také uživatelky, kterým je pánská přítomnost nepříjemná a posílají je na fóra pro muže.

„Почему всех удивляет что я тут? Вы что думаете что, Папа должен газету читать и пиво пить. Или он всё знает о детях с рождения своего, на генном уровне?“²³
(Proč se všichni diví, že tu jsem? Co si to myslíte, že Táta musí číst noviny a pít pivo. Nebo že ví všechno o dětech od svého narození, na genetické úrovni?)

„А вообще для чего создавать вокруг себя такой ажиотаж? Если вы хотели споснить что-то, то могли бы воспользоваться аккаунтом жены или написать женский никнейм. Ваша жена сидит тут? Почему нельзя от ее имени задать вопрос и не уstraивать этот шум и гам?“²⁴
(A vůbec proč kolem sebe dělat takový povyk? Jestli jste se chtěl na něco zeptat, mohl jste použít účet manželky, nebo napsat ženskou přezdívku. Vaše žena tu je? Proč se nemůžete zeptat jejím jménem a nedělat takový rozruch a halas?)

„Я тоже удивлена, что вы тут, но думаю, что вы молодец)“²⁵
(Taky se divím, že tu jste, ale myslím, že jste pašák.)

Potřebu sdílet zážitky ze dnů strávených se svými dětmi tedy prokazatelně nemají jen ženy, ale i muži. Pro naplnění své potřeby si zakládají vlastní webové stránky, na které zapisují své příhody. Na mateřských fórech je následně propagují a hledají nové čtenáře. Nosnou myšlenkou těchto stránek je uchování vzpomínek pro děti, o kterých se píše. Aby takovou stránku mohly navštívit například v pubertě, přečíst si o zážitcích, které si z raného dětství nemusí pamatovat a podívat se na ně z pohledu, jakým je viděli jejich rodiče.

²³ НИ НА. Я Папа. In: *baby.ru* [online]. 2016-12-02 7:12 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/blogs/post/510083437-509736953/>

²⁴ ARBYS. Re: Я Папа [příspěvek v diskuzním fóru]. In: *baby.ru* [online]. 2016-12-02 7:58 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/blogs/post/510083437-509736953/>

²⁵ ЕЛЕНА. Re: Я Папа [příspěvek v diskuzním fóru]. In: *baby.ru* [online]. 2016-12-12 6:02 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/blogs/post/510083437-509736953/>

3. Slang užívaný na českých a ruských mateřských fórech

„Slang – mluva příslušníků urč. zaměstnání n. uzavřené společenské skupiny spojené společným zájmem: hornický, železničářský s.; s. sportovní, studentský, vojenský, kartářský aj.“²⁶ Slangem se rozumí termíny označující předměty či činnosti, které využívá pouze určitá skupina lidí. Proto se ve většině případů nedostane do povědomí veřejnosti. Slang jednotlivých profesí zůstává v jejich zaměstnání. S vojenským či vězeňským slangem se člověk v průběhu běžného života seznámí málokdy. Naopak sportovní slang je možné slyšet na televizních sportovních kanálech nebo v rozhovorech se sportovci. Nejpřístupnější variantou je pravděpodobně slang studentský, který proniká do domácností v konverzaci s rodinnými příslušníky a se kterým se lidé mohou setkat běžně na ulici, když procházejí kolem skupiny mládeže. Novým jevem se stává slang mateřských fór, která však nenavštěvují pouze matky, kterým jsou určena, ale také lidé, kteří si zde krátí dlouhé chvíle a hledají rozveselení. Některá slova se tak postupně začínají používat i v běžné komunikaci.

Podle Přemysla Hausera²⁷ mají slangová slova určité základní znaky:

1. Vázanost na specifické prostředí a činnosti
2. Záliba v synonymičnosti
3. Sklon k expresivitě a hraní si se slovy
4. Univerbizace

Za mateřský slang může být označena nejen mluva matek, ale také otců, babiček, tet, nebo kohokoli, kdo často komunikuje s matkami a jejich dětmi. Působí zde běžné přejímání slov, frází, případně tónu hlasu od lidí z nejbližšího okolí. Do této kategorie se dostávají převážně slova, která matky používají několikrát denně jako „mimísek, dudoš, hají, hačí...“. Jedna z uživatelék eMimino.cz uvedla příklad, kdy slangem užívaným v domácnostech hovoří muž.

„V souvislosti v vodními ptáky, at to jsou kachny, husy labutě, které také nazýváme „gaga“ mne napadlo, že mateřský slang je zavádějící označení. Dnes, v době emancipace tím přece mluví i otcové.

²⁶ *Slovník spisovného jazyka českého V. díl R - S. 2. nezměněné vyd. Praha: Academia, 1989. ISBN: 21-022-89. Dostupné také z: <https://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?hledaj=Hledat&heslo=slang>*

²⁷ HAUSER, Přemysl. *Základní pojmy z nauky o slovní zásobě a tvoření slov*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 1996, s. 10. ISBN 80-210-1286-2.

Důkazem je můj kolega, který sotva se stal otcem, začal zavádět otcovský slang i do práce. Kolegyni Kateřinu rázem překřtil na Gaga a místo neni začal říkat „nýno“ a místo svého oblíbeného pozdravu „Frydek mystek zdraví Pisek“ začal ráno přednášet dětské říkanky. 🗣️ Bohužel si ty další jeho výrazy moc nepamatuju, ale nikdy nezapomenu na hlášku: „Mašina nýno, řekni gaga, ať stornuje fakturu.“ (Nepřivezli stroj, řekni Káče, ať stornuje fakturu.) 🗣️²⁸

Intenzita užívání tohoto slangu se může měnit postupem času. Rozdíl je možné najít například u těhotných žen. Prvorodičky, odcházející na mateřskou dovolenou v průběhu těhotenství, které ve svém okolí nemají jiné matky, se dostávají k mateřskému slangu až s příchodem prvního potomka, například kontaktem s pediatry. Naopak u žen, čekajících druhé (třetí, čtvrté...) dítě, můžeme očekávat užívání plně rozvinutého slangu, získaného v době předchozí mateřské/rodičovské dovolené. Největší rozvoj této řeči přichází s porodem dítěte, které se stává nejbližší osobou své matky. Ta tak komunikuje převážně s ním. Jako přirozený krok může u některých matek nastat zjednodušení slovníku, aby došlo k nejlepšímu možnému porozumění. Slova se mohou zkracovat, zjednodušovat a opakovat.

Krom zjednodušování je výraznou změnou mluvy zdrobňování. Jeho příčinu vidím v obecně platném mínění, že novorozené děti jsou malé, přirozeně roztomilé, tím spíše z pohledu jeho rodičů a prarodičů, kteří k nim mají emoční vazbu. Stane-li se dítě předmětem diskuze, lze očekávat rozhovor plný deminutiv a meliorativ. V takovém případě tomuto procesu unikne jen minimum slov. Krom předvídatelné tzv. dětské mluvy jako je „bucinkat“ či „hají“ se v konverzaci může objevit „hleník“ nebo „mimisek“.

Za pomyslnou bránu do světa mateřského slangu mohou být považována mateřská fóra. Aktivními uživatelkami bývají jak zkušené matky, tak nováčci v podobě „snažilek“²⁹ a poprvé těhotných žen. Tyto stránky se tak stanou centrem vyměňování nejen zkušeností s výchovou a péčí o domácnost, ale také slov a frází, používaných v různých rodinách. Krom zdrobňelín se zde vyskytují zkratky zejména odborných lékařských termínů (např. MS – menstruace, CS – císařský řez, HA – hormonální antikoncepce/hypoalergenní, IVF – umělé oplodnění, očko – očkování).

Ve většině případů se jedná o slovník srozumitelný i veřejnosti, ovšem i zde se najdou výjimky, kterým mnohdy nerozumí ani jiné uživatelky. Takové výrazy bývají důsledkem komolení již dříve přetvořených slov, užívaných v rodinném prostředí (mojo – mazlení).

²⁸ GINA108. Re: Mateřský slang - pomůžete? :) [příspěvek v diskuzním fóru]. In: *eMimino.cz* [online]. 2012-06-12 10:52 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/matersky-slang-pomuzete-112517/strankovani/13/>

²⁹ Žena snažící se otěhotnět.

Naopak některé výrazy, užívající se nejhojněji, se do veřejného povědomí dostaly nakolik, že jsou používány i ve vlastních jménech (např. Studio Těhulka v Ostravě).

Při zmínce o slangu na mateřských fórech se na eMimino.cz rozpoutala diskuze o jeho podobách. Pohledy na tuto problematiku se mezi uživatelkami liší. Převažují negativní a odsuzující reakce.

„Mě teda nejvíc iritují ty už zmíněné: snažilka, těhulkování, podhladte si bříška, mimisek, manža, mudra, kojo. A taky z inzerátů v „bazarčku“ (ano, ani bazar není bazar, ale bazárek): frájovské nextíkové tričenko, čepulka. A maminky na mateřské může přepadnout tvořilkovství, to je pak maminka tvořilka a pak může vytvořit skrapbůček (případně pro manžu salámistu). a na konec nadměrné užívání smajlíků: Děkuji za krásnou mikinku pro klučička 😊😊😊😊😊😊

Bych občas blila 😊³⁰

3.1 Charakteristické rysy slangu mateřských fór

Mluvu na fóru eMimino.cz charakterizují jeho uživatelky záměnou singuláru za plurál, záměnu 1. a 2. osoby za 3., tvořením zdvojnásobin, tedy deminutiv a zkratek.

„manža (manžel) Mudra (doktorka) třeba. Ale začala bych tím, že maminky mluví skoro zásadně v množném čísle (lezeme, sedíme, chodíme na nočník kolik máme zoubků, ...)“³¹

3.1.1 Záměna singuláru za plurál

„K záměně čísla i osoby dochází někdy u expresivního vyjádření (*Dáme chlapečka pěkně do postýlky* – mluví singulárový subjekt sám k sobě. *Už jsme se vyhajali?* místo: *Už ses vyhajal, Už jste se vyhajal?* a to i ve významu ironickém/).³²

Jedním z typických rysů mateřského slangu je záměna singuláru za plurál, kupříkladu hovoří-li matka o svém dítěti „*vyspinkali jsme se*“. V některých případech se nejedná o nic

³⁰ KAAC. Re: Mateřský slang - pomůžete? :) [příspěvek v diskuzním fóru]. In: eMimino.cz [online]. 2012-06-11 14:29 [cit. 2020-07-09]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/matersky-slang-pomuzete-112517/strankovani/5/>

³¹ WJERUSHKA. Re: Mateřský slang - pomůžete? :) [příspěvek v diskuzním fóru]. In: eMimino.cz [online]. 2012-06-11 13:24 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/matersky-slang-pomuzete-112517/>

³² ČECHOVÁ, Marie. *Čeština – řeč a jazyk*. 2. přeprac. vyd. Praha: ISV, 2000, s. 163. ISBN 80-85866-57-9.

neobvyklého, děti jsou na svých matkách plně závislé, a tak lze logicky očekávat, že budou mít i stejný harmonogram dne. Společné procházky, nákupy, návštěvy, v pozdějším věku společné stravování, občas neočekávaně společný spánek a nemoci. V některých situacích však může plurál vyznít poněkud humorně. Dozví-li se posluchač/čtenář že „*jsme udělali káko*“ nebo „*už vážíme čtyři kila*“, tuší, že podíl autorky bude minimální.

„*Rostou nám všechny stoličky, co proti bolesti ?*“

Zdravím milé dámy 😊👶 Bude nám 14měsíců a rostou nám všechny zoubky najednou - řezáky i stoličky. ³³

„*Мы папаме 6krát denně a je to různé od 100-170ml, naposled jíme ve 20h a pak jsme jedli kolem půl třetí, ale začínám si všimát, že se nám to posunuje, už spí déle. Jinak jíme po 3-4h. Za den sníme kolem 800ml, vážíme 4500g, porodní váha 2700g. Ale byli jsme dva měsíce nemocný, takže váha stála.*“ ³⁴

„*Спим с пустышкой- засыпаем тоже... ночью если теряет ее- просыпается ищет... у кого как???*“ ³⁵

(*Spíme s dudlíkem – usínáme taky... když ho v noci ztratí – probudí se a hledá... jak to máte vy???*)

„*Вот мы уже пробуем и кушаем разные пюрешки! пробовали яблочко, грушу, сливу и персик! на персик у нас выявилась аллергия! кстати у меня тоже на него аллергия) видать наследственное! а вот слива нам понравилась!*“ ³⁶

(*My už ochutnáváme a jíme různá pyréčka! zkoušeli jsme jablíčko, hrušku, švestku i broskev! na broskev se u nás objevila alergie! našťestí na ni mám alergii taky) je vidět, že je to dědičné! ale švestka nám chutnala!*)

Jedna z uživatelék eMimino.cz konstatovala: „*V porodnici při porodu mykání používá i personál: tak si hezky zatlačíme maminko....., hezký dýcháme, dojdeme si do sprchy...*“ ³⁷ Po tomto

³³ LUMÁŤA. Rostou nám všechny stoličky, co proti bolesti ?. In: *eMimino.cz* [online]. 2011-03-29 9:33 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/rostou-nam-vsechny-stolicky-co-proti-bolesti-66549/>

³⁴ IRISSKA. Re: Jak spíme, papáme ve čtyřech měsících? [příspěvek v diskuzním fóru]. In: *eMimino.cz* [online]. 2011-10-03 14:32 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/jak-spime-papame-ve-ctyrech-mesicich-83029/>

³⁵ НАНА. Спим с пустышкой- засыпаем тоже... ночью если теряет ее- просыпается ищет... у кого как??? причила на свою голову.... In: *baby.ru* [online]. 2017-10-25 20:58 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/blogs/post/575856993-503183268/>

³⁶ ЕВГЕНИЯ. Кушаем пюрешки!. In: *baby.ru* [online]. 2014-11-16 10:23 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/blogs/post/335570621-302342844/>

zjištění je třeba přidat na seznam osob, užívajících mateřský slang, také zdravotnický personál v „porodkách“.

3.1.2 Zdrobňování – užívání jmen zdrobnělých a lichotných

Tato jména pojmenovávají objekty menší, než bývá zvykem a naznačují citový vztah či zalíbení v nich. U mnoha deminutiv se začaly objevovat další, často specializované, významy.³⁸

Deminutivizace – častý jev českého jazyka se ještě hojněji užívá v mateřské mluvě. Děti je možné považovat za objekt přímo vybízející k užívání deminutiv. Svoji velikostí i vztahem, který k nim rodiče mají, přesně vystihují jejich podstatu.

Zdrobňování se nejčastěji aplikuje na **substantiva**, jedná se potom o desubstantivní odvozeniny. Ve většině případů se jedná o slova konkrétní, tedy osoby, zvířata, věci, hmatatelné předměty (domeček, šištička) a vlastní jména (Jaroušek, Míšenska). Výjimku však netvoří ani slova abstraktní (lásenka, štěstíčko). V mateřském slangu se hojně vyskytují jak deminutiva tvořená jednoduchými příponami, tak složenými.

Časté jednoduché příponové formanty:

-e/k: roček (2)

-k(a): virózka (0)

-k(o): počásko (1)

-ík: pupík (12), ahojík (7)

-ic(e), -e/c, -c(e), -in(a)

Složené formanty s meliorativním významem:

-čk/e/k: byteček (2)

-ečk(o): kolečko (2)

-íč/e/k: pokojíček (3)

-íčk(o): srdíčko (53)

-áč/e/k: váček (8)

³⁷ AGATHA. Re: Mateřský slang – pomůžete? :) [příspěvek v diskuzním fóru]. In: *eMimino.cz* [online]. 2012-06-11 14:49 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/matersky-slang-pomuzete-112517/strankovani/6/>

³⁸ ČECHOVÁ, Marie. *Čeština – řeč a jazyk*. 2. přeprac. vyd. Praha: ISV, 2000, s. 112. ISBN 80-85866-57-9.

- ín/e/k:** tatínek (23)
- ínk(o):** bebínko (3)
- enk(a):** dělenka (3)
- án/e/k:** dudánek (4)
- ečk(a):** fotečka (47)
- ušk(a), -íčk(a), -ínk(a), -unk(a), -ouš/e/k**³⁹

Další skupinu zdrobňovaných slov tvoří **adjektiva**. V případě mateřského slangu se z těchto adjektiv mohou stát i zpodstatnělá přídavná jména (maličký/á).

Adjektivní deminutivní formanty:

- íčk(ý):** maličký (5)
- ínk(ý):** malinký (17)
- oučk(ý):** hodňoučká (1)
- oulink(ý):** slaboulinká (2)
- ounk(ý):** štíhlounká (3)
- ounink(ý), -ouličk(ý)**⁴⁰

Třetím slovním druhem, který se na mateřských fórech vyskytuje ve zdrobnělé podobě, jsou slovesa. Modifikace těchto sloves však často nekončí pouze u deminutivizace. Slovesa bývají různě zkracována a dochází i k zaměňování samohlásek za jiné. Hojně jsou užívána slovesa vytvořená z citoslovcí.

„Mají obdobně jako zdrobnělá jména význam zdrobňující, zjemňující a zároveň vyjadřují kladný vztah uživatele. Je to odvozování velmi omezené, a to především na oblast řeči dětské, popř. řeči s malými dětmi. Základem odvozování mohou být vedle sloves i citoslovce.“⁴¹

Mezi slovesné deminutivní přípony patří:

- it-(a)t:** cupitat (0)
- k-a(t):** papkat (2)
- ínk-a(t):** spinkat (17)
- íčk-a(t):** capičkat (0)

³⁹ ČECHOVÁ, Marie. Čeština – řeč a jazyk. 2. přeprac. vyd. Praha: ISV, 2000, s. 112-113. ISBN 80-85866-579.

⁴⁰ Tamtéž, s. 127.

⁴¹ Tamtéž, s. 140-141.

-in-in-k-a(t): hačičinkat (0)

Příklady u deminutivních přípon pochází z eMimino.cz

„Štěstičko má 1 týden a nějaké drobné :o)

*Ahoj holky maminy nebo i ještě těhulky!!! Chyběly jste mi! Já se k počítači dostanu teď tak hrozně málo, že jsem ráda, když si něco přečtu, natož psát. Když jsem chtěla psát deníček po měsíci, tak zjišťuju, že teď je nějaký mezipřestupní deníček třeba, abychom si měly kam psát, jak se daří našim mimískům a taky jak jsou na tom stále se kutálející bříškulky.*⁴²

„Vánoční miminečko :)

*Ženušky všem jak těm nastavajícím jako já tak i těm co už dáreček dostaly přeji jen to nej a hlavně zdraví pro ty naše srdíčka ❤️ a děkuji za všechny ty mamky co se tady mrkli na diskuzi 😊*⁴³

Ruské deminutivní přípony z baby.ru:

-ка: подружка (12)

-ок, -ёк: сынок (8)

-ик: животик (37)

-чик, -ичек: талончик (5)

-очк-а, -ечк-а: дочка (73)

-аньк-а, -оньк-а, -еньк-а: мамонька, доченька (0)

-ышк-, -ушк-, -юшк-: солнышко (6)

-ц-е, -ц-о: зеркальце⁴⁴ (0)

„Привет девчонки! Может знаете, сейчас есть такие клевые вещи на малышей совсем маленьких, например будто смокинг или костюм и т.п.сегодня видела в магазине но на мальчишек, просто супер! Может кто знает интернет магазины, где можно заказывать, что то подобное и оригинальное!???????????? вот приблизительные фотки и такой ещё понравился, костюмчик собачки!”⁴⁵

⁴² EDINA. Štěstičko má 1 týden a nějaké drobné :o). In: eMimino.cz [online]. 2003-10-02 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/denicky/stesticko-ma-1-tyden-a-nake-drobne-o-1513/>

⁴³ NEITY. Re: Vánoční miminečko :) [příspěvek v diskuzním fóru]. In: eMimino.cz [online]. 2012-05-24 15:39 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/vanocni-miminecko-110434/strankovani/2/>

⁴⁴ DOLEŽELOVÁ, Eva. *Lekcii po morfologii ruskogo jazyka*. 3. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013, s. 36. ISBN 978-80-210-6232-0.

⁴⁵ АННА. Для малышей и малышей!!!. In: baby.ru [online]. 2012-07-24 20:15 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/blogs/post/82044656-58506192/>

(Ahoj divenky! Možná znáte, teď jsou takové skvělé věci na děcka úplně maličká, třeba smoking nebo oblek a tak. dneska jsem v obchodě viděla na chlapečky, prostě super! Znáte někdo internetové obchody, kde se dá objednat něco podobného a originálního!?????????? tady jsou přibližné fotky ještě se mi zalíbil takový obleček pro pejsky!)

„Какие вы делаете прически малышам? Не люблю, когда девочки ходят лохматыми, но волос не так много и не совсем длинные, какие делаете? Мы вот дракончика, хвостики, один высокий хвост с ободком, колосок, но он быстро лохматится. Какие еще есть хорошие для нашего возраста?“⁴⁶

(Jaké děláte holčičkám účesy? Nemám ráda, když chodí holčičky rozčuchané, no vlasů není moc a nejsou dlouhé, jaké děláte? My dráčka, culičky, jeden vysoký culík s čelenkou, copánek, ale ten se rychle rozčuchá. Jaké jsou další vhodné pro náš věk?)

Z celkového počtu sto tisíc českých a ruských slov bylo nalezeno 870 zdobnělin ve vzorku z eMimino.cz a 644 z baby.ru. Ve zkoumané části fór se tak více zdobnělin nachází v českém jazyce.

3.1.3 Zkracování

„Souborným termínem „jazyková zkratka“ označujeme jevy do značné míry odlišné: (1) zkrácené slovo (prof.), (2) iníciaľovou zkratkou (ČSSR), (3) zkratkové slovo (Čedok), (4) iníciaľové zkratkové slovo (ÚLUV). Vztah jednotlivých typů zkratek k tvoření slov je různý... ..Při úpravě pojmenování jde o obměny formy pojmenování, zatímco význam pojmenování zůstává zachován.“⁴⁷

Zkracování vzniká vypouštěním jednotlivých částí slov a případným přetvořením zbývající části. Běžně se užívá u křestních jmen (Veronika – Verča, Nika). Důvodem zkracování bývá jazyková ekonomie, ať už časová, nebo místní. Zkratky nemusí být vždy srozumitelné, proto se užívají převážně ve skupinách. V případě slangu mateřských fór se jedná o zkrácená slova (manža, těhu). Dále se zde vyskytují iníciaľové zkratky, v těchto případech se však jedná o zkratky odborných termínů (PA – porodní asistentka, TP – termín porodu), tedy nespádají do slangu. Součástí zkracování na fórech je také skládání již zkrácených slov (kojopodprda, těhugatě).

⁴⁶ INBLOOM. Причѣски для малышей?. In: *baby.ru* [online]. 2018-10-14 3:49 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/blogs/post/842365825-412294385/>

⁴⁷ HRBÁČEK, Josef. Zkratky a tvoření slov. *Naše řeč*. 1972, roč. 55, s. 124. ISSN 0027-8203.

Zkratky z eMimino.cz:

kontra (1) = kontrakce (2)

manža (26) = manžel (115)

MS/menzes (68) = menstruace (16)

mudra (5) = doktorka (37)

ovu (10) = ovulace (7)

příťa (9) = přítel (43)

PA (6) = porodní asistentka (2)

těhu (194) = těhotná/těhotenství (185)

„Já snad na tu růžovku nebudu moct koukat. Nejsou ty tvoje těhugatě někde na netu? Já mám těhugatě ttak možná na cestu do porodky, to člověk musí mít břicho jak balón, aby nespady.“⁴⁸

„Ovu test se ti ukazuje pozitivni tesne pred ovulaci. Vetsinou tak 2 dny - takže dva dny pred ovu, den pred ovu a max. v den ovu. Jestli to chces mit 2× potvrzene, tak ti k tomu pomuze jeste mereni bazalni teploty.“⁴⁹

„přesně tak , já si o tom všem promluvila s manželou a taky je PRO domporod.. sehnala jsem si knížku " domáci porod možnost volby" přečetla si ji i moje mamina - a i ona stojí za naším plánovaným dom.porodem... tak doufáme a věříme , že to vyjde a vše dobře dopadne a až pak k narozenému miminku zavolám pediatru - že na nás nezalarmuje odvoz do špitálu... 🍴👶 rodit bych měla v dubnu - tak jen doufám, že to do té doby zákonem nezakážou - když už zakážou pomoc PA.....“⁵⁰

Zkratky z baby.ru:

гиня (12) – гинеколог (68) – gynekolog

ГВ (40) – грудное вскармливание (0) – kojení

Педя (0) – педиатр (8) – pediatr

роддом (93) – родильный дом (0) – porodnice

⁴⁸ NOEMMI. Re: Diskuze bez žvatlání [příspěvek v diskuzním fóru]. In: eMimino.cz [online]. 2008-10-07 12:33 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/diskuze-bez-zvatlani-10652/strankovani/1665/>

⁴⁹ SARAAL. Re: Ovu test pozitivni vice dni po sobě [příspěvek v diskuzním fóru]. In: eMimino.cz [online]. 2011-04-03 16:10 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/ovu-test-pozitivni-vice-dni-po-sobe-67020/>

⁵⁰ LESNÍ ŽÍNKÁ. Re: Domáci porod [příspěvek v diskuzním fóru]. In: eMimino.cz [online]. 2011-12-15 21:38 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/domaci-porod-74939/strankovani/21/>

„Всё кушаю. Но если хотите диету держать, то на гв так же можно халву и зефир без ароматизаторов.“⁵¹

(Všechno jím. Ale jestli chcete držet dietu, tak na MM (mateřské mléko) se může chalva a kefir bez aromat.)

Orientační průzkum ukazuje, že některé zkratky jsou užívány častěji, než jejich původní tvary.

3.1.4 Odvozování

Odvozování je hlavní způsob tvorby slov v češtině. Spočívá ve vytvoření nového slova z již existujícího (základového) za pomoci formantů – odvozovacích prostředků. K tomuto účelu se užívají prefixy (např. rodič – pra-rodič, chovat – vy-chovat, loučit – roz-loučit), a sufixy (např. pomal-u – pomal-inku, hned – hned-le, ahoj – ahoj-ky).⁵²

Odvozování na mateřských fórech plní zpravidla ekonomickou funkci. Uživatelky jeho pomocí tvoří slova, která nahrazují opisná vyjádření (snažilka – žena snažící se otěhotnět). Specialitou jazyka, užívaného na těchto fórech, je tvoření sloves odvozováním od podstatných jmen (kočárkovat – používat kočárek).

Příklady odvozování z eMimino.cz:

kočárkovat (9)

látkovat (5)

nedonošeňátka (2)

nočníkovat/odnočníkovat (2)

novošek (1)

plenkovat/odplenkovat/bezplenkovka (4)

rýmovat (od slova rýma) (1)

šátkovat (3)

těhule/prvotěhule/netěhule (44)

⁵¹ ДАРЬЯ. Re: Гв. Чем можно себя побаловать из вкусного? [příspěvek v diskuzním fóru]. In: *baby.ru* [online]. 2017-05-19 22:01 [cit. 2020-06-26].

Dostupné z: <https://www.baby.ru/community/view/3335924/forum/post/546550768/>

⁵² ČECHOVÁ, Marie. *Čeština – řeč a jazyk*. 2. přeprac. vyd. Praha: ISV, 2000, s. 93. ISBN 80-85866-57-9.

„Ahoj holky. Jsem z Hodonína, čerstvá těhule a TP mám až v prosinci 😊 najde se kamarádka? Pokud možno taky těhule, kdy můžeme spolu chodit na plavání nebo cvičení pro těhotné. Budu moc ráda za jakékoliv odpovědi 😊😊😊 Lenka“⁵³

„Zdravím zkušené šátkařky a prosím Vás o rady 🌸😊 Co bych měla vědět, než koupím šátek, jaký vybrat, podle čeho se naučit vázat (u nás ve městě žádný kurz není), jak mimčo do šátku oblékat, ... a zkrátka všechny vaše rady a tipy, co by měla vědět každá začínající nosnice (pardon za ten výraz, jestli někoho uráží 😊) Také by mě zajímaly vaše zkušenosti na uspávání nespavců v šátku.“⁵⁴

Příklady z baby.ru:

грелочка (4) – zahřívací lahev

пузожитель (5) – obyvatel břicha – embryo

сисечник (3) – kojeneček

годовасик (2) – roční dítě

„Теплая пеленочка на животик или грелочка“⁵⁵

(Teplá plínečka na břicho nebo hřejivá lahvička)

„Девочки, ваши пузоживители реагируют на музыку? Моя доча почему то нет, на голоса пожалуйста, на свет тоже, на любые звуки- игра...“⁵⁶

(Holky, vaši břišní obyvatelé reagují na hudbu? Moje dcera buď ví proč ne, na hlas prosím, na světlo taky, na oblíbené zvuky- hra...)

Z výše uvedených příkladů je zřejmé, že tvoření a užívání odvozených slov je přirozené pro obě fóra.

⁵³ LEILA90. Těhule, maminky Hodonín. In: *eMimino.cz* [online]. 2013-04-10 17:03 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/tehulemaminky-hodonin-146875/>

⁵⁴ AGY. Co bych měla vědět, než začnu šátkovat :-). In: *eMimino.cz* [online]. 2010-12-26 20:18 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/co-bych-mela-vedetnez-zacnu-satkovat-57998/>

⁵⁵ НАСТЯ. Re: Колики помогите [příspěvek v diskuzním fóru]. In: *baby.ru* [online]. 2013-08-18 22:10 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/blogs/post/192394302-109673281/>

⁵⁶ СЮЗАННА. ПУЗОЖИТЕЛЬ. In: *baby.ru* [online]. 2018-10-08 14:49 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/blogs/post/826455261-636021031/>

3.2 Další charakteristické prvky jazyka mateřských fór

3.2.1 Syntax mateřských fór

Syntax na ruských fórech napovídá o užívání psané mluvenosti. Ladislav Vobořil v příspěvku *K syntaktickým rysům „netspeaku“* se o ní zmiňuje následovně:

„Jako výrazné syntaktické prvky hovorovosti psané mluvené řeči můžeme dále označit: 1) nevyhraněnost syntaktických jednotek (tedy výpovědí či spíše segmentů); 2) synkretismus syntaktických vazeb a absenci formálních prostředků jejich vyjádření; 3) přičleňování, parcelaci; 4) příznakový slovosled; 5) eliptičnost; 6) vyšší frekvenci vložených metařečových komentářů či kontaktních obrátů.“⁵⁷

Tyto syntaktické prvky se vyskytují také na ruských mateřských fórech. Velmi četným prvkem jsou kontaktní obraty v příspěvcích (ne však v komentářích), jelikož se uživatelky mateřských fór dotazují na rady dalších uživatelek a jejich zkušenosti.

Členění řeči

Řeč ve formě psané mluvenosti bývá v ruském jazyce členěna spíše do částí než do vět. Tyto části bývají oddělovány tečkami (obvykle třemi), které vyjadřují jak neukončenou výpověď, tak mluvenostní prvky jako například zaváhání.⁵⁸

„Ну наверное привыкать к шуму... и дети чтобы были приучены... это как в однушке жить... не будешь же по воздуху летать в одной комнате... детей приучают спать под разные звуки. Ну и наверное в вашем случае стеклопакеты+кондеи“⁵⁹

(No asi zvykat si na hluk... děti aby byly naučené... je to jako bydlet v garsonce... taky nebudeš létat vzduchem v jednom pokoji... děti by měly být naučené spát při různých zvucích. No a ve vašem případě dvojsklo+klimatizace)

⁵⁷ VOBOŘIL, Ladislav. K syntaktickým rysům „netspeaku“. In: Gazda, J., ed. *Příspěvky k aktuálním otázkám jazykovědné rusistiky*. Brno: Tribun EU, 2009, sv. 3, s. 81. ISBN 978-80-7399-889-9.

⁵⁸ Tamtéž.

⁵⁹ ВИКТОРИЯ. Re: Как решить эту проблему? [příspěvek v diskuzním fóru]. In: *baby.ru* [online]. 2020-07-03 21:04 [cit. 2020-07-04]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/blogs/post/2555196266-346751476/>

Podobnost v češtině:

„Ahoj maminy mám problém... mam 1.5m staré mimco... plně kojím nebo se snažím... teď se mi začal budít co hodinu nebo i 10 min po kojení ze chce zas ale přilepi se na cecinu dvakrát cucne a usne nebo se začne vztekat (mlíko tam je)... a to mi spaval 2-3 hodky... Nebo se chce chovat... jak naběhne zpátky na ten režim... A sám mi neusne ...poradí mi někdo prosím???”⁶⁰

Oddělování jednotlivých segmentů třemi čárkami je v obou jazycích velmi časté. Na baby.ru se ve zkoumaném vzorku vyskytuje 888 použití tří teček, zatímco na eMimino.cz 744. Ve vzorku z ruského fóra se tedy „trojtečka“ vyskytuje častěji.

Míšení syntaktických vazeb

Syntaktické vazby jsou uvolněnější, intuitivní. Významnou roli zastává slovosled. Důležité informace se užívají na začátku. Převládají souřadné věty nad podřadnými, často chybí spojovací prostředky. U souřadných vztahů jsou často připojovány dodatečné informace.⁶¹

*„Откуда столько злости в людях, да еще и в будущих мамах?”⁶²
(Odkud se v lidech bere tolik zlosti, ještě ke všemu v budoucích matkách?)*

Podobnost v češtině:

„Ahoj,

Mam 10 mesicniho chlapecka a porad kojim.

Ji uz 5× denne, ale nejsou to moc velke porce. I vahu myslim, ze ma kvuli tomu spis mensi - 8,6 kg (podle srovnani s jinymi). Kojim ho rano, pak jeste hodinku spi, pak snidane, dopoledne na usnuti, pak obed, odpoledne na usnuti, oak svacina, navecer si trosku cucne, pak ma kasi a po ni se jeste koji na usnuti (jinak proste neusne a neusne).“⁶³

⁶⁰ NETFLIX. Jak odnaučit miminko se vztekat? In: *eMimino.cz* [online]. 2020-07-03 19:48 [cit. 2020-07-04]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/jak-odnaucit-mimco-se-vztekat-398317/>

⁶¹ VOBOŘIL, Ladislav. K syntaktickým rysům „netspeaku“. In: Gazda, J., ed. *Příspěvky k aktuálním otázkám jazykovědné rusistiky*. Brno: Tribun EU, 2009, sv. 3, s. 81-82. ISBN 978-80-7399-889-9.

⁶² ВИКТОРИЯ. Откуда столько злости в людях, да еще и в будущих мамах? In: *baby.ru* [online]. 2016-02-25 11:30 [cit. 2020-07-04]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/blogs/post/452652719-354490585/>

⁶³ ТАМАЗОНКА. 10 mesicu - nechce pit UM. In: *eMimino.cz* [online]. 2020-07-01 22:46 [cit. 2020-07-04]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/10-mesicu-nechce-pit-um-398102/>

Parcelace

Parcelací se rozumí rozdělení jedné výpovědi do více kratších. Vystihuje tok myšlenek autora. Působí také jako zdůraznění jednotlivých částí výpovědi.⁶⁴

*„Можно вязать? Кто что скажет!!? понимаю что это всего лишь суеверия и народные поверья... Но все таки... Надо связать то манжеты на курточку)))“⁶⁵
(Můžu plést? Co říkáte? Vim že je to jen pověra... Ale i tak... Potřebuju uplést návleky na bundičku.)*

Podobnost v češtině:

„Zdravím. Chci se zeptat. Malý má 6týdnů. Od 2.týdne jsem mu dávala probiotika na prdílky Biopron Laktobacily baby bifl+.. Předevčirem jsme je dobrali a nestihli jsme koupit nové..tak už třetí den je bez nich.“⁶⁶

Slovosled

Jak již bylo zmíněno, svoji podstatu zde nese slovosled. Důležitá slova jsou uváděna v popředí, ať už se jedná o důraz na podmět, přísudek, předmět, popřípadě jiný větný člen. Naopak na konci výroku bývají adjektiva vyjadřující shodné přívlastky.⁶⁷

*„Ой я много лет этим страдаю
Надеюсь поможет. А то сил больше нет, и жизни. Это не жизнь, пребывать в постоянном страхе“⁶⁸
(Oj, mnoho let tím trpím
Doufám, že to pomůže. Ale sil víc není, ani života. To není život, být v permanentním strachu.)*

⁶⁴ VOBOŘIL, Ladislav. K syntaktickým rysům „netspeaku“. In: Gazda, J., ed. *Příspěvky k aktuálním otázkám jazykovědné rusistiky*. Brno: Tribun EU, 2009, sv. 3, s. 82. ISBN 978-80-7399-889-9.

⁶⁵ ТАТЬЯНА. Суеверия в беременность. In: *baby.ru* [online]. 2019-09-13 3:20 [cit. 2020-07-04]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/blogs/post/2037817157-166829404/>

⁶⁶ ШОКОЛИТКА. Probiotika u miminka. In: *eMimino.cz* [online]. 2014-11-23 18:37 [cit. 2020-07-04]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/probiotika-u-miminka-209852/>

⁶⁷ VOBOŘIL, Ladislav. K syntaktickým rysům „netspeaku“. In: Gazda, J., ed. *Příspěvky k aktuálním otázkám jazykovědné rusistiky*. Brno: Tribun EU, 2009, sv. 3, s. 82. ISBN 978-80-7399-889-9.

⁶⁸ АЛИНА. Re: Мама обматерила [příspěvek v diskuzním fóru]. In: *baby.ru* [online]. 2018-08-12 16:57 [cit. 2020-07-04]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/blogs/post/670302520-484945441>

Podobnost v češtině:

„Dcerka (4 měsíce, plně kojená) v noci u kojení usíná, moc toho tudíž nevypije, a pak se budí třeba za 1,5 hod. Snažím se ji při kojení nějak budít, aby se napila pořádně, ale moc se mi to nedaří. Když se napije líp, spí aspoň 3 hodiny v kuse.

Vstávat v noci 3× je pro mě ještě v pohodě, ale 5× už moc ne.

Přes den je kojení v pohodě.

Nemáte prosím nějaké tipy? Děkuji. ⁶⁹

Výpustka

Jelikož je jedním ze základních rysů psané mluvenosti dialogičnost, některá slova se vypouští. Výpustky jsou však typické pro mluvenou konverzaci, při které se užívají paralingvální a extralingvální prostředky, díky kterým mohou být elipsy srozumitelnější. To však neplatí v psaném projevu, a tak se užívají spíše elipsy kontextové.⁷⁰

„Часто бывает. У мамы тоже нервы сдают“⁷¹

(Často se stává. Mámě taky povolily nervy.)

Podobnost v češtině:

„Teď už je celkem velká, tak ne, a předtím taky ne. Chce to vyzkoušet, jak to konkrétnímu dítěti vyhovuje, každé je jiné.“⁷²

Jevy v syntaktické platnosti vsuvky

Textové orientátory, kontaktové konstrukce a metařečové komentáře se vyskytují v závislosti na dialogičnosti a interaktivnosti elektronického pojednání. Jeho účastníci tak nahrazují svoji fyzickou přítomnost.⁷³

⁶⁹ ANONYM. Miminko v noci málo pije a často se budí. In: *eMimino.cz* [online]. 2020-05-01 17:46 [cit. 2020-07-04]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/miminko-v-noci-malo-pije-a-casto-se-budi-391212/>

⁷⁰ VOBOŘIL, Ladislav. K syntaktickým rysům „netspeaku“. In: Gazda, J., ed. *Příspěvky k aktuálním otázkám jazykovědné rusistiky*. Brno: Tribun EU, 2009, sv. 3, s. 83. ISBN 978-80-7399-889-9.

⁷¹ ТАТЬЯНА. Re: Мама обматерила [příspěvek v diskuzním fóru]. In: *baby.ru* [online]. 2018-08-12 15:35 [cit. 2020-07-04]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/blogs/post/670302520-484945441/>

⁷² LUCIE_SX. Re: Miminko v noci málo pije a často se budí [příspěvek v diskuzním fóru]. In: *eMimino.cz* [online]. 2020-05-02 1:36 [cit. 2020-07-04]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/miminko-v-noci-malo-pije-a-casto-se-budi-391212/>

⁷³ VOBOŘIL, Ladislav. K syntaktickým rysům „netspeaku“. In: Gazda, J., ed. *Příspěvky k aktuálním otázkám jazykovědné rusistiky*. Brno: Tribun EU, 2009, sv. 3, s. 83. ISBN 978-80-7399-889-9.

„Так как мне остается только мечтать и представлять это, скажите как вы сообщили новость о беременности мужу? Какие креативные идеи были? Хочу в будущем необычно сообщить ему“⁷⁴

(Protože můžu jen snít a představovat si to, řekněte mi, jak jste oznámili novinu o těhotenství manželovi? Jaké jste měly kreativní nápady? Chtěla bych mu to v budoucnu oznámit neobvykle.)

Podobnost v češtině:

„Taky máte jak se říká fajn bráču“⁷⁵

3.2.2 Reakce na předchozí příspěvky

Internetová fóra a chaty nabízí možnost odpovědi na konkrétní příspěvek či komentář formou označení nicku (přezdívky). Vložení znaku „@“ s přezdívkou uživatele se vytvoří odkaz. V chatech je tímto způsobem označený uživatel upozorněn na zmínku o sobě. Na fórech se odpovídá tlačítkem *Оdpověď* (*Отвечать*), které vygeneruje odkaz s přezdívkou uživatele, na jehož příspěvek je odpovídáno.

Označení tak připomíná oslovení. Na českých i ruských fórech má označení tvar nominativu, tedy se více podobá oslovování v Rusku. Označení v českém vokativu se neužívá.

Елена Что ?⁷⁶

(Елена Со?)

@verulicek

díky za info, a i komponenty?⁷⁷

⁷⁴ АЛ. Как вы рассказали мужу о беременности? In: *baby.ru* [online]. 2018-09-18 20:54 [cit. 2020-07-04]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/blogs/post/716768865-627843860/>

⁷⁵ KALATATA. Taky máte jak se říká fajn bráču. In: *eMimino.cz* [online]. 2019-04-24 18:23 [cit. 2020-07-04]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/taky-mate-jak-se-rika-fajn-brachu-351067/>

⁷⁶ МИШКАБАРНИ. Re: Как вы рассказали мужу о беременности? [příspěvek v diskuzním fóru]. In: *baby.ru* [online]. 2018-09-18 21:09 [cit. 2020-07-05]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/blogs/post/716768865-627843860/>

⁷⁷ ZUZULIKB. Re: Aniball - pro snazší porod [příspěvek v diskuzním fóru]. In: *eMimino.cz* [online]. 2013-12-12 13:01 [cit. 2020-07-05]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/aniball-pro-snazsi-porod-172207/strankovani/2/>

3.2.3 Užívání grafických prvků

Grafické prvky v internetovém prostředí zmiňuje Alena Krausová v příspěvku *Rysy mluvenosti v chatových příspěvcích na Internetu*. Popisuje užívání emotikon, reduplikaci a psaní velkými písmeny.

Charakteristickým rysem chatových příspěvků je, na rozdíl od jiných psaných textů, snaha napodobit emotivnost mluveného projevu. Typickým je například zdůrazňování prostřednictvím psaní velkými písmeny a to jak u slov jednotlivých, tak i v celých větách nebo souvětích. Dalším z grafických prvků používaných v internetových chatech je reduplikace hlásek, která zastupuje prodloužení výslovnosti (*fuj – fuuuuj, ahoj – ahoooj*). V neposlední řadě je třeba zmínit častý výskyt emotikon, které vypovídají o duševním rozpoložení tvůrce textu. To vše přispívá k připodobnění psaného projevu k mluvené řeči a k emotivnějšímu a důvěrnějšímu vyjádření.⁷⁸

Na mateřských fórech se užívají jak klasické emotikony, tak animace (pohybující se emotikony). Krom znaků, jako jsou dvojtečky a závorky, se k tvoření smajlíků užívají také anglické názvy, což na fóru eMimino.cz způsobuje použití emotikony i ve chvíli, kdy to autorka nemá v úmyslu. Na fóru baby.ru některé uživatelky píší místo smajlíků pouze závorky, často reduplikované.

Pro srovnání bylo použito 60 českých (celkem 3 234 slov) a 64 ruských (celkem 1 130 slov) příspěvků. Bylo nalezeno 153 emotikon na fóru eMimino.cz a 54 emotikon na fóru baby.ru. Z obou fór byla vybrána vlákna zaměřená na snahu otěhotnět v roce 2020.

„Myslím že je OK.Samik už vedel chodit kolem nabytku ale 😊muť si nevedel ani za svet.Aj keď som ho po:,-(ila ja,tak padal.Dr mi povedala,že niektore detičky preskočia nejaku tu vyvojovú etapu.Aj v poho.Už sedí 😊😊“⁷⁹

„Ahoooj,Je tu někdo z Hané, na pokec? Jsem z Prahy. A dotázeK-nechci Hanáky urazit, ale dočetla jsem se na netu, jak jsou pracovití, houževnatí, srdeční-ale taky hodně (až moooc 😊)spoříví 😊.Můj

⁷⁸ KRAUSOVÁ, Alena. Rysy mluvenosti v chatových příspěvcích na Internetu. In: Nábělková, M. a M. Šimková, ed. *Varia X*. Bratislava: Slovenská jazykovedná spoločnosť pri SAV, 2013, s. 69. ISBN 80-89037-04-6.

⁷⁹ LUCIKU. Re: Sedí, stoupá si, plazí se...ale na záda se neotočí [příspěvek v diskuzním fóru]. In: *eMimino.cz* [online]. 2009-01-25 21:32 [cit. 2020-07-05]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/sedi-stoupa-si-plazi-seale-na-zada-se-neotoci-27367/>

skoromanžel má taky tyto rysy 😊. že by to byla pravda? 😊 jak se tedy žije na Hané a jací jsou podle vás Hanáci? jasně, zobecnit se nedá, ale třeba napište pár slov 😊 Ahooj a dík 😊❤️⁸⁰

„Mmch vy jste opravdu někoho slyšely, že by VYSLOVIL slovo mocinky???” 😊😊😊⁸¹

„НУ И ВОТ НАША СЛААААБОСТЬ!))))))”⁸²
(NO A TOHLE JE NAŠE SLAAAABOST!)))))))

Dalším grafickým vyjádřením v internetovém prostředí (e-mailech) je volba tučného písma, kurzívy či podtržení textu. Tuto volbu však mateřská fóra nenabízejí.

3.2.4 Pravopisné chyby a překlepy

Pro psanou mluvenost je typické psaní ve spěchu, kdy si autor svůj text nezkontroluje a zveřejní jej. V důsledku toho se v příspěvcích a komentářích vyskytují pravopisné chyby a překlepy. Za překlepy je možné považovat slova, ve kterých se změnilo pořadí písmen, pokud byla úplně vynechána, nebo naopak přebývají. Za překlep lze také označit užití klávesy, která leží vedle klávesy se správným písmenem.

„Ja bych stejně to zdobnovani v rodine ci mezi kamoskma horce nevidela:-D,na verejnisti je to ale desny,treba v uzenine chtet sumcicku,spicek,zadni z kravicky:-D,jak na to asi reaguji prodavacky netusim:-D”⁸³

„Но блин, на данный момент мне плохоу меня депрессия уже из за этих недостатков”⁸⁴
(No sakra, momentálně je mi špatně už mám z těch nedostatků depresi.)

⁸⁰ JANCAKRAL. Jak se žije (a mluví) na Hané. In: *eMimino.cz* [online]. 2014-04-17 16:10 [cit. 2020-07-05]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/umi-tu-nekdo-mluvit-po-hanacku-187709/>

⁸¹ GINA108. Re: Mateřský slang - pomůžete? :) [příspěvek v diskuzním fóru]. In: *eMimino.cz* [online]. 2012-06-11 13:33 [cit. 2020-07-05]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/matersky-slang-pomuzete-112517/strankovani/2/>

⁸² ВАЛЕРИЯ ЛОМИВОРОТОВА. отличный вечер)). In: *baby.ru* [online]. 2013-11-16 16:39 [cit. 2020-07-05]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/blogs/post/221691427-95243008/>

⁸³ WILDCHERRY. Re: Mateřský slang - pomůžete? :) [příspěvek v diskuzním fóru]. In: *eMimino.cz* [online]. 2012-06-11 16:04 [cit. 2020-07-09]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/matersky-slang-pomuzete-112517/strankovani/7/>

⁸⁴ КАМИЛА. Женские проблемы . In: *baby.ru* [online]. 2020-07-09 23:45 [cit. 2020-07-09]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/blogs/post/2555632797-550081500/>

Naproti tomu pravopisné chyby mají mnoho podob, například záměnu i/y, s/z, mě/mně, čárky, shoda podmětu s přísudkem, skloňování, časování atd.

„mě to neva, že jsi anonymní 😊“, ale emimino plně kojících mamynek asi nebude reprezentativní vzorek...⁸⁵

„лубит папины ручки“⁸⁶
(miluje tátovy ručičky)

⁸⁵ MIMOZA666. Re: Kolik alkoholu vypijete za týden? [příspěvek v diskuzním fóru]. In: *eMimino.cz* [online]. 2015-04-01 10:57 [cit. 2020-07-09]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/kolik-alkoholu-vypijete-za-tyden-222650/strankovani/9/>

⁸⁶ ТАТЬЯНА КЛИМОВА. лубит папины ручки! In: *baby.ru* [online]. 2013-02-05 16:20 [cit. 2020-07-09]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/blogs/post/131025900-102823063/>

Závěr

Cílem této práce bylo srovnání jazyka na českých a ruských internetových fórech věnovaných mateřství. K tomuto účelu byla zvolena fóra eMimino.cz, materinstvo.ru a baby.ru. Z toho první dvě domény byly zkoumány z hlediska systému webových stránek a baby.ru s eMimino.cz se staly zdrojem příkladů pro analýzu jazyka, který se na nich užívá.

V rámci práce bylo nutné definovat rozdíly mezi psanou a mluvenou formou jazyka s důrazem na prvky mluvenosti v psané podobě. Byla definována psaná mluvenost, jakožto jazyk internetové komunikace, tedy jazyk psaný s charakteristickými mluvenostními prvky.

Jazyk používaný na českých a ruských internetových fórech zaměřených na mateřství je velice podobný. V obou jazycích se na mateřských fórech vyskytují příspěvky psané spisovnou i nespisovnou formou. Stratifikace a diferenciací obou jazyků se odlišuje velmi málo. Odlišností je v českém jazyce obecná čeština a v ruském lidová mluva (просторечие). Obecná čeština se tvoří převážně hláskoslovnými a tvaroslovnými odchylkami a užívá se na celém území ČR. Lidová mluva obsahuje změny na všech jazykových úrovních, vznikají nová slova, užívá se nesprávná forma časování, mění se přízvuk. Používá se především ve velkých městech.

Porovnávaná mateřská fóra mají podobné lexikum. Jejich uživatelky tvoří nová slova, čímž vzniká mateřský slang. Dávají termínům novou formu, například zkracováním (porodnice – porodka, родильный дом – роддом) či zdrobňováním (ovulace – ovulka, овуляция – овуляшка). Zatímco na českých fórech se zdrobňování aplikuje na slova spojená s mateřstvím, na ruských stránkách se běžně tvoří i z původně neutrálních slov (спасибочки, спасибоки). Společným znakem je záměna singuláru za plurál v případě, kdy uživatelky mluví o svém dítěti.

Vyhledávání slangových výrazů ovšem nebylo tak snadné, jak se zpočátku očekávalo. Přestože pojmy z mateřských fór jsou známy i veřejnosti mimo internet, ve většině příspěvků se s nimi čtenáři neseťkají. V obou jazycích převažují příspěvky a komentáře psané spisovnou formou s příležitostnými prvky nářečí a obecné češtiny. Menší část příspěvků obsahuje pravopisné chyby, vyskytující se v různé míře, a překlepy, jež jsou charakteristické pro chatovou konverzaci.

Dalším předmětem srovnání je syntax jazyka v příspěvcích. V obou jazycích je výrazná segmentace řeči. Na ruských mateřských fórech jsou k oddělení jednotlivých segmentů používány většinou tři tečky, vynechané řádky nebo závorky, naznačující velice zjednodušené

emotikony. Naproti tomu na českých fórech jsou častějšími interpunkčními znaménky čárky. Zde ovšem dochází také k opačnému jevu, kdy začátky a konce vět a souvětí nejsou graficky znázorněny.

„Ahojky jdu se zeptat zda stim máte některá zkušenosti. Mam doma 2 měsíčního syna a ted' jsem ho na 14 dni musela opustit a byl u moji maminky u babičky. Zvládli to spolu naprosto úžasné to jsem moc šťastná ale malý ted' víc chce mámu než mě. Když ho chovám já tak je ukřouraný a nespokojený a má hodně veliký problém u mě usnout hladím ho zpívám mu dávám pusinky ale cítím že mu to není úplně příjemné vezme ho máma a usne do dvou minut hrozně mě to trápí snažím se co nejvíc mu to vynahradiť aby zas cítil že mámu sebe maminku ale zatím bez výsledku celkem že se to srovná prosím že to chce jen čas děkuji za názory“⁸⁷

V případě obou zkoumaných fór jsou přítomny elipsy. V ruském jazyce však působí výrazněji, například vynechávání podmětů, které v jazyce českém není považováno za chybu.

Výrazným rozdílem je užívání citoslovcí, které je charakteristické pro ruská mateřská fóra, zatímco na českých se téměř nevyskytují. Ve většině případů jsou citoslovce, nebo alespoň jejich části reduplikovány.

*„a последняя фота... ням-ням... слюни рекой))) тоже давно хочу, все никак (“⁸⁸
a poslední fotka... мňам мňам... сбíhají se mi sliny))) taky už dlouho chci, ale stále nic (*

Součástí internetových fór věnovaných mateřství jsou také uživatelé mužského pohlaví. Přestože jsou jejich počty zanedbatelné, ve většině případů působí jejich přítomnost jako vítané zpestření dámských diskuzí. Zatímco uživatelé českých mateřských fór přispívají do konverzací týkajících se převážně partnerských vztahů jiných uživatelů, pánové na ruských fórech se účastní témat vztahujících se k otcovství. Rozdíl je patrný také v přijetí mužů dámami na fórech. V českém prostředí ženy muže vítají a jsou zvědavé na jejich úhel pohledu, naproti tomu v prostředí ruských fór se muži setkávají i s nevlídným přijetím a doporučením navštěvovat fóra pro muže.

Takto práce shrnuje situaci na českých a ruských mateřských fórech. Co však nebylo probádáno, jsou reálná prostředí mimo internet, kde může zaznívat slang podobný slangu

⁸⁷ ANONYM. Odmítání maminky po 14 denním odloučení. In: *eMimino.cz* [online]. 2020-07-03 6:31 [cit. 2020-07-04]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/odmitani-maminky-po-14-dennim-odlouceni-398235/>

⁸⁸ ЮЛИЯ. Re: отличный вечер)) [příspěvek v diskuzním fóru]. In: *baby.ru* [online]. 2013-11-20 1:46 [cit. 2020-07-09]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/blogs/post/221691427-95243008/>

užívanému na těchto fórech. Jeho charakteristické rysy je možné zaslechnout v prostředí typických přítomností dětí, například v porodnicích, ordinacích pediatrů, jeslích, školkách, školách, v mateřských centrech a dalších zájmových organizacích pro děti a mládež nebo v jiném prostředí z úst pracovníků těchto institucí.

Резюме

Данная дипломная работа написана с целью проанализировать язык, использованный на чешских и русских форумах, посвященных материнству. Акцентируется внимание на том, что сленг языков форумов является частью речи их участников в обыденной жизни.

В начале работы обозначены различия между разговорной и письменной формой языка. Разговорная речь, как правило, динамичная, спонтанная, говорящие мгновенно реагируют на сказанное другим (не исключая случай монолога). Для разговорного языка характерно использование нелитературного языка, например сленг, просторечие, диалектов. Влияние на речь имеют эмоции человека, которые так же проявляются в виде жестов и мимики. Таким образом, говорящий не имеет возможность продумать свою речь наперёд. В свою очередь, возможность распланировать написанное является преимуществом письменной речи. Автор имеет возможность грамотно сформулировать свою речь и исправить свои ошибки. Более того, в данном случае преобладает литературный язык.

Далее исследуется особенность электронной коммуникации в интернете и по телефону. Для неё является характерным использование разговорного языка в письменном виде. Виртуальное общение делится на приватное и публичное. К приватному общению относятся электронная почта, закрытые чаты, телефонные разговоры, SMS и MMS. В категорию публичной коммуникации относятся блоги, форумы, социальные сети.

В рамках исследования, важной формой общения в интернете являются форумы. Основным элементом дискуссии на форумах выступает вопрос автора, на который следуют ответы и реакции остальных участников форума. Важно отметить возможность реагировать не только лишь на пост основного автора, но и на ответы других пользователей. Именно эта возможность реакции, цитирование написанного другими юзерами является чертой, характерной для разговорной речи.

Вторая глава посвящена таким аспектам русского и чешского языков, как стратификация и дифференциация. Оба этих славянских языка делятся на литературный и нелитературный. В свою очередь литературный язык включает в себя кодифицированный литературный язык и разговорную речь. Важно отметить, что данная категоризация является одинаковой как для чешского так и русского. Нелитературный язык каждого из исследуемых языков имеет свои особенности.

Чешский язык делится на обиходно-разговорный, социальный и профессиональный диалект, территориальные диалекты. В русском языке разделение подобное, отличается лишь обиходно-разговорный язык. В случае чешского языка обиходно-разговорный язык лишь в малой мере видоизменяет литературный язык. Эти изменения остаются на уровне гласных и согласных в слове. Для русского языка кроме таких изменений, также характерны новые формы целых слов. Например: *spát* X *spat*; спать X дрыхнуть. В случае просторечий в русском языке, в большинстве случаев, слово не лишь видоизменяется, но и приобретает новый окрас. Слово «дрыхнуть» означает не просто спать, а неодобрение того, кто долго спит.

В третьей главе анализируется сленг и его характерные черты на материнских форумах. Первой чертой является замена единственного числа на множественное. Например: вот мы уже пробуем и кушаем разные пюрешки!; *gostou nám všechny stoličky, co proti bolesti?* Как вторую черту, можно отметить использование уменьшительно-ласкательных слов, например кашка, малышка, доченька; *roček, modroučků, dupkat*. Еще одна характеристика - использование аббревиатур, например: педя - педиатр, ГВ – грудное вскармливание; *mudra – lékařka, PA – porodní asistentka*. И последней чертой является выведение новых слов из уже существующих. Например: годовасик – ребёнок, которому один год; *těhule – těhotná žena, kočárkovat – používat kočárek*.

Возвращаясь к теме форумов, стоит описать структуру чешских и русских форумов о материнстве. В обоих случаях, на данных электронных платформах находятся статьи обо всех этапах беременности и воспитания ребёнка, включая советы и обсуждения. Предоставляется возможность продать и купить, найти отзывы о роддомах, проконсультироваться у специалистов, поучаствовать в конкурсах, прочитать блоги, группы, принять участие в дискуссии. Особенностью русских форумов является наличие рейтингов детских садов и школ, календари зачатия и беременности. Более того, форум на русском сайте *materinstvo.ru* отделенный от основной страницы (*forum.materinstvo.ru*), имеет возрастное ограничение (18+).

Феномен форумов о материнстве – участие мужчин в дискуссиях, которые встречаются там не часто. Существует значительная разница между активностью представителей мужского пола на чешских и русских сайтах. Чешские мужчины участвуют в дискуссиях о взаимоотношениях участниц форума с их мужьями, советуя с мужской точки зрения. Русские мужчины используют форумы больше по назначению,

чтобы найти информацию непосредственно о воспитании детей и обмениваясь своим личным опытом.

В заключение важно отметить, что различие между языками, которые используются на русских и чешских форумах о материнстве, довольно выразительное. В связи с тем, что в нелитературном чешском языке меняется лишь часть слова, особенность языка и его отличие от литературного на данных электронных платформах не слишком видны. Русские просторечия, которые основательно отличаются от литературных слов, выглядят контрастно и их присутствие в предложениях ярко выражено.

Важно отметить, что язык материнских форумов существует не только в рамках интернета, но и в обыденной жизни. Его использование характерно для людей, работающих с детьми или для тех, кто находятся с ними в постоянном контакте: работники в роддомах, педиатры, воспитательницы в детских садах, преподаватели в детских кружках.

Seznam literatury

Primární:

AGATHA. Re: Mateřský slang – pomůžete? :) [příspěvek v diskuzním fóru]. In: *eMimino.cz* [online]. 2012-06-11 14:49 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/matersky-slang-pomuzete-112517/strankovani/6/>

AGY. Co bych měla vědět, než začnu šátkovat :-). In: *eMimino.cz* [online]. 2010-12-26 20:18 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/co-bych-mela-vedetnez-zacnu-satkovat-57998/>

ANONYM. Miminko v noci málo pije a často se budí. In: *eMimino.cz* [online]. 2020-05-01 17:46 [cit. 2020-07-04]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/miminko-v-noci-malo-pije-a-casto-se-budi-391212/>

ANONYM. Odmítání maminky po 14 denním odloučení. In: *eMimino.cz* [online]. 2020-07-03 6:31 [cit. 2020-07-04]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/odmitani-maminky-po-14-dennim-odlouceni-398235/>

CAMILLA. Tomáš napsal: Každý den není jako vymalovaný. In: *eMimino.cz* [online]. 2017-02-23 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/denicky/tomas-napsal-kazdy-den-neni-jako-vymalovany-5455/>

EDINA. Šťěstíčko má 1 týden a nějaké drobné :o). In: *eMimino.cz* [online]. 2003-10-02 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/denicky/stesticko-ma-1-tyden-a-nake-drobne-o-1513/>

GINA108. Re: Mateřský slang - pomůžete? :) [příspěvek v diskuzním fóru]. In: *eMimino.cz* [online]. 2012-06-11 13:33 [cit. 2020-07-05]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/matersky-slang-pomuzete-112517/strankovani/2/>

GINA108. Re: Mateřský slang - pomůžete? :) [příspěvek v diskuzním fóru]. In: *eMimino.cz* [online]. 2012-06-12 10:52 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/matersky-slang-pomuzete-112517/strankovani/13/>

CHOKOLITKA. Probiotika u miminka. In: *eMimino.cz* [online]. 2014-11-23 18:37 [cit. 2020-07-04]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/probiotika-u-miminka-209852/?>

IRISSKA. Re: Jak spíme, papáme ve čtyřech měsících? [příspěvek v diskuzním fóru]. In: eMimino.cz [online]. 2011-10-03 14:32 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/jak-spime-papame-ve-ctyrech-mesicich-83029/>

JANCAKRAL. Jak se žije (a mluví) na Hané. In: eMimino.cz [online]. 2014-04-17 16:10 [cit. 2020-07-05]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/umi-tu-nekdo-mluvit-po-hanacku-187709/>

JURA007. Re: Tatínci sem :) [příspěvek v diskuzním fóru]. In: eMimino.cz [online]. 2012-07-23 18:47 [cit. 2020-05-10]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/tatinci-sem-116647/strankovani/4/>

LEILA90. Těhule, maminky Hodonín. In: eMimino.cz [online]. 2013-04-10 17:03 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/tehulemaminky-hodonin-146875/>

LESNÍ ŽÍNKÁ. Re: Domácí porod [příspěvek v diskuzním fóru]. In: eMimino.cz [online]. 2011-12-15 21:38 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/domaci-porod-74939/strankovani/21/>

LUCIE_SX. Re: Miminko v noci málo pije a často se budí [příspěvek v diskuzním fóru]. In: eMimino.cz [online]. 2020-05-02 1:36 [cit. 2020-07-04]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/miminko-v-noci-malo-pije-a-casto-se-budi-391212/>

LUCIKU. Re: Sedí, stoupá si, plazí se...ale na záda se neotočí [příspěvek v diskuzním fóru]. In: eMimino.cz [online]. 2009-01-25 21:32 [cit. 2020-07-05]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/sedi-stoupa-si-plazi-seale-na-zada-se-neotoci-27367/>

LUMÁŤA. Rostou nám všechny stoličky, co proti bolesti ?. In: eMimino.cz [online]. 2011-03-29 9:33 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/rostou-nam-vsechny-stolicky-co-proti-bolesti-66549/>

KALATATA. Taky máte jak se říká fajn bráchu. In: eMimino.cz [online]. 2019-04-24 18:23 [cit. 2020-07-04]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/taky-mate-jak-se-rika-fajn-brachu-351067/>

MIMOZA666. Re: Kolik alkoholu vypijete za týden? [příspěvek v diskuzním fóru]. In: eMimino.cz [online]. 2015-04-01 10:57 [cit. 2020-07-09]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/kolik-alkoholu-vypijete-za-tyden-222650/strankovani/9/>

MRAV. Re: Krásná kamarádka [příspěvek v diskuzním fóru]. In: *eMimino.cz* [online]. 2018-05-04 8:24 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/krasna-kamaradka-315586/strankovani/20/>

NEITY. Re: Vánoční miminečko :) [příspěvek v diskuzním fóru]. In: *eMimino.cz* [online]. 2012-05-24 15:39 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/vanocni-miminecko-110434/strankovani/2/>

NETFLIX. Jak odnaučit miminko se vztekat. In: *eMimino.cz* [online]. 2020-07-03 19:48 [cit. 2020-07-04]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/jak-odnaucit-mimco-se-vztekat-398317/>

NOEMMI. Re: Diskuze bez žvatlání [příspěvek v diskuzním fóru]. In: *eMimino.cz* [online]. 2008-10-07 12:33 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/diskuze-bez-zvatlani-10652/strankovani/1665/>

SARAAI. Re: Ovu test pozitivní více dní po sobě [příspěvek v diskuzním fóru]. In: *eMimino.cz* [online]. 2011-04-03 16:10 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/ovu-test-pozitivni-vice-dni-po-sobe-67020/>

TAMAZONKA. 10 mesicu - nechce pit UM. In: *eMimino.cz* [online]. 2020-07-01 22:46 [cit. 2020-07-04]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/10-mesicu-nechce-pit-um-398102/>

WILDCHERRY. Re: Mateřský slang - pomůžete? :) [příspěvek v diskuzním fóru]. In: *eMimino.cz* [online]. 2012-06-11 16:04 [cit. 2020-07-09]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/matersky-slang-pomuzete-112517/strankovani/7/>

WJERUSHKA. Re: Mateřský slang - pomůžete? :) [příspěvek v diskuzním fóru]. In: *eMimino.cz* [online]. 2012-06-11 13:24 [cit. 2020-07-04]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/matersky-slang-pomuzete-112517/?>

ZUZULIKB. Re: Aniball - pro snazší porod [příspěvek v diskuzním fóru]. In: *eMimino.cz* [online]. 2013-12-12 13:01 [cit. 2020-07-05]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/aniball-pro-snazsi-porod-172207/strankovani/2/>

ARBYС. Re: Я Папа [příspěvek v diskuzním fóru]. In: *baby.ru* [online]. 2016-12-02 7:58 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/blogs/post/510083437-509736953/>

INBLOOM. Причёски для малышек?. In: *baby.ru* [online]. 2018-10-14 3:49 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/blogs/post/842365825-412294385/>

КАМИЛА. Женские проблемы . In: *baby.ru* [online]. 2020-07-09 23:45 [cit. 2020-07-09]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/blogs/post/2555632797-550081500/>

АЛ. Как вы рассказали мужу о беременности? In: *baby.ru* [online]. 2018-09-18 20:54 [cit. 2020-07-04]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/blogs/post/716768865-627843860/>

АЛИНА. Re: Мама обматерила [příspěvek v diskuzním fóru]. In: *baby.ru* [online]. 2018-08-12 16:57 [cit. 2020-07-04]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/blogs/post/670302520-484945441>

АННА. Для малышек и малышей!!!. In: *baby.ru* [online]. 2012-07-24 20:15 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/blogs/post/82044656-58506192/>

ВАЛЕРИЯ ЛОМИВОРОТОВА. отличный вечер)). In: *baby.ru* [online]. 2013-11-16 16:39 [cit. 2020-07-05]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/blogs/post/221691427-95243008/>

ВИКТОРИЯ. Откуда столько злости в людях,да еще и в будущих мамах? In: *baby.ru* [online]. 2016-02-25 11:30 [cit. 2020-07-04]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/blogs/post/452652719-354490585/>

ВИКТОРИЯ. Re: Как решить эту проблему? [příspěvek v diskuzním fóru]. In: *baby.ru* [online]. 2020-07-03 21:04 [cit. 2020-07-04]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/blogs/post/2555196266-346751476/>

ДАРЬЯ. Re: Гв. Чем можно себя побаловать из вкусного? [příspěvek v diskuzním fóru]. In: *baby.ru* [online]. 2017-05-19 22:01 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/community/view/3335924/forum/post/546550768/>

ЕВГЕНИЯ. Кушаем пюрешки!. In: *baby.ru* [online]. 2014-11-16 10:23 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/blogs/post/335570621-302342844/>

ЕЛЕНА. Re: Я Папа [příspěvek v diskuzním fóru]. In: *baby.ru* [online]. 2016-12-12 6:02 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/blogs/post/510083437-509736953/>

КААС. Re: Mateřský slang - pomůžete? :) [příspěvek v diskuzním fóru]. In: *eMimino.cz* [online]. 2012-06-11 14:29 [cit. 2020-07-09]. Dostupné z: <https://www.emimino.cz/diskuse/matersky-slang-pomuzete-112517/strankovani/5/>

МИШКАБАРНИ. Re: Как вы рассказали мужу о беременности? [příspěvek v diskuzním fóru]. In: *baby.ru* [online]. 2018-09-18 21:09 [cit. 2020-07-05]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/blogs/post/716768865-627843860/>

НАНА. Спим с пустышкой- засыпаем тоже... ночью если теряет ее- просыпается ищет... у кого как??? приучила на свою голову.... In: *baby.ru* [online]. 2017-10-25 20:58 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/blogs/post/575856993-503183268/>

НАСТЯ. Re: Колики помогите [příspěvek v diskuzním fóru]. In: *baby.ru* [online]. 2013-08-18 22:10 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/blogs/post/192394302-109673281/>

НИ НА. Я Папа. In: *baby.ru* [online]. 2016-12-02 7:12 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/blogs/post/510083437-509736953/>

СЮЗАННА. ПУЗОжитель. In: *baby.ru* [online]. 2018-10-08 14:49 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/blogs/post/826455261-636021031/>

ТАТЬЯНА. Re: Мама обматерила [příspěvek v diskuzním fóru]. In: *baby.ru* [online]. 2018-08-12 15:35 [cit. 2020-07-04]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/blogs/post/670302520-484945441/>

ТАТЬЯНА. Суеверия в беременность. In: *baby.ru* [online]. 2019-09-13 3:20 [cit. 2020-07-04]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/blogs/post/2037817157-166829404/>

ТАТЬЯНА КЛИМОВА. лубит папины ручки! In: *baby.ru* [online]. 2013-02-05 16:20 [cit. 2020-07-09]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/blogs/post/131025900-102823063/>

ЮЛИЯ. Re: отличный вечер)) [příspěvek v diskuzním fóru]. In: *baby.ru* [online]. 2013-11-20 1:46 [cit. 2020-07-09]. Dostupné z: <https://www.baby.ru/blogs/post/221691427-95243008/>

Sekundární:

ČECHOVÁ, Marie. *Čeština – řeč a jazyk*. 2. přeprac. vyd. Praha: ISV, 2000. ISBN 80-85866-57-9.

ČECHOVÁ, Marie, Marie KRČMOVÁ a Eva MINÁŘOVÁ. *Současná stylistika*. 1. vyd. Praha: NLN, 2008. ISBN 978-80-7106-961-4.

ČMEJRKOVÁ, Světlá. Slovo psané a mluvené. *Slovo a slovesnost*. 1993, roč. 54, č. 1, s. 51-57. ISSN 0037-7031.

ČMEJRKOVÁ, Světlá. Čeština v síti: Psanost či mluvenost? (O stylu e-mailového dialogu). *Naše řeč*. 1997, roč. 80, č. 5, s. 225-247. ISSN 0027-8203.

DOLEŽELOVÁ, Eva. *Lekcii po morfologii ruskogo jazyka*. 3. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2013. ISBN 978-80-210-6232-0.

HAUSER, Přemysl. *Základní pojmy z nauky o slovní zásobě a tvoření slov*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 1996. ISBN 80-210-1286-2.

HOFFMANNOVÁ, Jana, Jiří HOMOLÁČ, Eliška CHVALOVSKÁ, Lucie JÍLKOVÁ, Petr KADERKA, Petr MAREŠ a Kamila MRÁZKOVÁ. *Stylistika mluvené a psané češtiny*. 1. vyd. Praha: Academia, 2016. ISBN 978-80-200-2566-1.

HRBÁČEK, Josef. Zkratky a tvoření slov. *Naše řeč*. 1972, roč. 55, č. 2-3, s. 124-130. ISSN 0027-8203.

KRAUSOVÁ, Alena. Rysy mluvenosti v chatových příspěvcích na Internetu. In: Nábělková, M. a M. Šimková, ed. *Varia X*. Bratislava: Slovenská jazykovedná spoločnosť pri SAV, 2013, s. 66-70. ISBN 80-89037-04-6.

Slovník spisovného jazyka českého V. díl R - S. 2. nezměněné vyd. Praha: Academia, 1989. ISBN: 21-022-89. Dostupné také z: <https://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?hledej=Hledat&heslo=slang>

VOBOŘIL, Ladislav. K syntaktickým rysům „netspeaku“. In: Gazda, J., ed. *Příspěvky k aktuálním otázkám jazykovědné rusistiky*. Brno: Tribun EU, 2009, sv. 3, s. 79-84. ISBN 978-80-7399-889-9.

ВАЛГИНА, Нина Сергеевна. *Активные процессы в современном русском языке: Учебное пособие*. 1. vyd. Moskva: Logos, 2001. ISBN 5-94010-092-9. Dostupné také z: <http://www.hi-edu.ru/e-books/xbook050/01/>

Internetové zdroje:

KRČMOVÁ, Marie. *Rozvíjení mluveného projevu – nácvik, nebo teorie?* [online]. 2003 [cit. 2020-06-26]. Dostupné z: <http://www.phil.muni.cz/stylistika/studie/rozvijeni.htm>

KRČMOVÁ, Marie. *Obecná čeština*. In: *CzechEncy – Nový encyklopedický slovník češtiny* [online]. Brno: Masarykova univerzita, 2017 [cit. 2020-05-10]. Dostupné z: <https://www.czechency.org/slovník/OBECN%C3%81%20%C4%8CE%C5%A0TINA>